

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS
Eiropas Lauksaimniecības fonds
lauku attīstībai

Atbalsta Zemkopības ministrija un Lauku atbalsta dienests

BIEDRĪBAS „LAUKU PARTNERĪBA ZIEMEĻGAUJA”

VIETĒJĀS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA

2014. – 2020. gada plānošanas periodam

2015

Strenči

IEVADS

Biedrības „Lauku partnerība ZIEMEĻGAUJA” vietējās attīstības stratēģija 2014. – 2020.gada plānošanas periodam izstrādāta saskaņā ar LEADER pieeju ar mērķi uzlabot lauku teritoriju attīstības potenciālu, izmantojot vietējo iniciatīvu un iemaņas, veicinot zinātnības apgūšanu par vietējo integrēto attīstību un izplatot šo zinātību citās lauku teritorijās. LEADER pieeja dod iespēju, sadarbojoties vietējiem iedzīvotājiem, organizācijām, uzņēmējiem un vietējām pašvaldībām, pašiem noteikt savas teritorijas attīstības vajadzības, noteikt uz vietējām vajadzībām balstītus mērķus un izteikt tos rīcībās, un rīcībām, kas sekmē Lauku attīstības programmas noteikto mērķu sasniegšanu, saņemt atbalstu. Vietējās attīstības stratēģija izstrādāta, ievērojot būtiskākos pamatprincipus – uz vietējām vajadzībām balstīta attīstība, integrēta un papildinoša attīstība (saistībā ar vietējo pašvaldību attīstības plāniem), kā arī ar sabiedrības līdzdalību veicināta attīstība.

Lauku attīstības programmas 2014.-2020.gadam Pasākuma M19 -atbalsts LEADER vietējai attīstībai (SVVA — sabiedrības virzīta vietējā attīstība) mērķi:

- Sniegt atbalstu lauku kopienu ilgtspēju veicinošām vietējās attīstības iniciatīvām, kas ir atbilstošas LAP un iekļautas VRG izstrādātajās SVVA stratēģijās, un uzlabo sociālo situāciju laukos, veido labvēlīgu vidi dzīvošanai, uzņēmējdarbībai un lauku teritoriju attīstībai.
- Sekmēt tādu pārvaldības mehānismu attīstību vietējā līmenī, kas balstīti uz iekļaujošiem vienlīdzīgas partnerības principiem un rada pievienoto vērtību teritorijas un vietējās sabiedrības potenciālam.
- Veicināt starpteritoriālu un starpvalstu sadarbību vietējās attīstības potenciāla un resursu ilgtspējīgai izmantošanai.

Lauku attīstības programmas 2014.-2020.gadam pasākuma M19 apakšpasākuma M19.2 - atbalsts darbību īstenošanai saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju mērķi:

- Veicināt sabiedrības iesaisti vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvās, tādā veidā radot jaunas vērtības vietējā teritorijā, produktīvāk izmantojot vietējos resursus, sekmējot sadarbību un vietējo patēriņu, attīstot jaunus uzņēmējdarbības modeļus, kas paaugstina lauku teritoriju iedzīvotāju dzīves kvalitāti, konkurētspēju un vietējās teritorijas sociālekonomisko attīstību.
- Veicināt sabiedrības iesaisti vietējā dabas, fiziskā, sociālā, cilvēkkapitāla stiprināšanas un kultūras kapitāla stratēģiskas un ilgtspējīgas izmantošanas un attīstības iniciatīvās, tādā veidā paaugstinot lauku iedzīvotāju drošumspēju, vietas potenciālu un pievilcību, kas var kļūt par priekšnosacījumu jaunu integrētu tūrisma, kultūras, veselības un citu saistītu pakalpojumu un produktu piedāvājuma attīstībai.

Partnerības līgums Eiropas Savienības investīciju fondu 2014.-2020.gada plānošanas periodam nosaka, ka SVVA pieejas galvenie mērķi un uzdevumi ir sniegt atbalstu lauku kopienu ilgtspēju veicinošām vietējās attīstības iniciatīvām, uzlabojot sociālo situāciju laukos, veidojot labvēlīgu vidi dzīvošanai, uzņēmējdarbībai un lauku teritoriju attīstībai. Ar SVVA tiks veicināta lauksaimniecības nozares konkurētspēja.

Stratēģijas darbības laiks ir no tās apstiprināšanas brīža līdz 2014. - 2020.gada plānošanas perioda beigām. Stratēģija kalpo par pamatu Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai atbalsta saņemšanai un sadalei, kā arī nosaka mērķus, uzdevumus un rīcības cita ārējā finansējuma piesaistei.

Stratēģija apstiprināta ar biedrības „Lauku partnerība ZIEMEĻGAUJA” 2015.gada 12.novembra padomes sēdes lēmumu.

Precizēta stratēģija apstiprināta ar biedrības „Lauku partnerība ZIEMEĻGAUJA” 2016.gada 2.februāra padomes sēdes lēmumu.

Stratēģiju izstrādāja darba grupa:

Dagnija Ūdre, biedrības „Lauku partnerība ZIEMEĻGAUJA” projektu vadītāja, darba grupas vadītāja

Rūta Zepa, biedrības „Lauku partnerība ZIEMEĻGAUJA” koordinatore

Linda Krūmiņa, biedrības „Lauku partnerība ZIEMEĻGAUJA” padomes priekšsēdētāja

Inese Muceniece, Apes novada Gaujienas pagasta pārstāve

Alda Zvejniece, Smiltenes novada Grundzāles pagasta pārstāve

Iveta Ence, Strenču novada pārstāve

Gunta Smāne, Valkas novada pārstāve

Inese Perova, Burtnieku novada Ēveles pagasta pārstāve

Sandris Brālēns, Cilda Purgale, Beverīnas novada pārstāvji

Ilona Pinzule, Strenču novads (jauniešu interešu pārstāve)

Una Reķe, Apes novads, Virešu pagasts (iepriekšēja perioda stratēģijas izstrādes darba grupas vadītāja)

Stratēģijas apstiprinājums

Vārds, uzvārds	Amats	Paraksts Datums	Pamatojums
Rūta Zepa	Biedrības „Lauku partnerība ZIEMEĻGAUJA” koordinatore	02.02.2016.	Biedrības „Lauku partnerība ZIEMEĻGAUJA” 2016.gada 2.februāra padomes sēdes lēmums

Saturs

IEVADS	1
Saturs	3
Stratēģijas kopsavilkums	5
Stratēģijas izstrādē ievērotie vietējie un reģionālie plānošanas dokumenti, stratēģijas īstenošanā iesaistītie nacionālie plānošanas dokumenti, to principi	6
1. Esošā situācija	10
1.1. Darbības teritorija	10
1.1.1. Vispārējs ģeogrāfiskais apskats	10
1.1.2. Sociālekonomiskais apskats	13
1.1.3. VRG darbības teritorijas pamatojums	16
1.2. Partnerības principa nodrošināšana	16
1.3. Teritorijas SVID analīze	18
1.4. Teritorijas attīstības vajadzību identificēšana un potenciāla analīze	24
1.5. Starpteritoriālās un starpvalstu sadarbības vajadzību novērtējums	25
2. Stratēģiskā daļa	27
2.1. Vīzija un stratēģiskie mērķi	27
2.1.1. Starpteritoriālās un starpvalstu sadarbības mērķi	27
2.2. Stratēģiskie novērtējuma rādītāji	27
2.3. Inovatīvo risinājumu identificēšana un atbilstības kritēriji to noteikšanai	29
3. Rīcības plāns uzdevumu izpildei	29
3.1. Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai atbalstītās rīcības	30
3.2. Cita ārējā finansējuma nepieciešamība un piesaistišanas novērtējums	38
4. Īstenošana un novērtēšana	39
4.1. Vietējās rīcības grupas informācijas tīklu veidošanas apraksts un sadarbības nodrošināšana ar dažādām tās darbības teritorijā esošajām organizācijām	39
4.2. Papildinātības nodrošināšana ar Eiropas Savienības struktūrfondu darbības programmas specifiskajiem atbalsta mērķiem	40
4.3. Projektu konkursu izsludināšanas un projektu vērtēšanas kārtība	40
4.4. Stratēģijas īstenošanas uzraudzība un novērtēšana	49
4.5. Stratēģijas īstenošanas organizācija	50
5. Finansējuma sadales plāns un principi	52
Pielikumi	54
1.pielikums - Stratēģijas sasaiste ar iepriekšējā plānošanas periodā sasniegtajiem rezultātiem .	55
2.pielikums - Stratēģijas izstrādes procesa apraksts	58

3.pielikums - Stratēģijas apstiprināšanas un grozījumu veikšanas procedūra.....	62
4.pielikums - Projektu vērtēšanas, interešu konflikta novēršanas u.c. veidlapas un procedūru apraksti	63

Stratēģijas kopsavilkums

Biedrības „Lauku partnerība ZIEMEĻGAUJA” darbības teritorija izvietota Latvijas ziemeļaustrumos un tajā ietilpst: Beverīnas un Strenču novadi, Apes novada Gaujienas un Virešu pagasti, Burtnieku novada Ēveles pagasts, Smiltenes novada Grundzāles pagasts, Valkas novada Zvārtavas, Vijciema, Valkas un Ērgemes pagasti un Valkas pilsēta.

Teritorija ir bagāta ar dabas resursiem (mežiem, lauksaimniecībā izmantojamo zemi). Teritorijas vienojošais elements ir Gaujas upe. Ir liels aizsargājamo dabas teritoriju īpatsvars. Partnerības teritorijā atrodas nozīmīgi dabas un kultūrvēsturiskā mantojuma objekti. Teritorijās darbojas aktīvi un radoši cilvēki, kam rūp vietējā attīstība.

Stratēģijas vīzija:

Lauku partnerības ZIEMEĻGAUJA teritorijā iedzīvotājiem ir nodrošinātas iespējas dzīvot sakārtotā lauku vidē, kur attīstās uzņēmējdarbība, tiek saglabātas dabas un kultūrvēsturiskās vērtības un kur ikviens var radoši un aktīvi darboties atbilstoši savām interesēm un iesaistīties vietējās kopienas dzīvē.

Stratēģiskie mērķi un rīcības:

M1 Atbalsta sniegšana vietējās ekonomikas attīstībai

- Rīcība 1.1 Jaunu produktu radīšana un esošo attīstīšana
- Rīcība 1.2 Jaunu pakalpojumu radīšana un esošo attīstīšana
- Rīcība 1.3 Vietējo produktu realizācija tirgū

M2 Kvalitatīvas dzīves vides veidošana

- Rīcība 2.1 Vides sakārtošana
- Rīcība 2.2 Saturīga brīvā laika pavadīšana
- Rīcība 2.3 Kultūras un tradīciju kopšana

Galvenais finansējuma avots stratēģijā izvirzīto mērķu sasniegšanai un rīcību īstenošanai ir Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai (ELFLA).

Vietējā rīcības grupa darbojas 6 novadu teritorijās. Partnerības biedri, neskaitot pašvaldības, ir 16 nevalstiskās organizācijas, 12 individuālie biedri, kā arī 9 uzņēmumi.

Partnerības augstākā lēmēj institūcija ir kopsapulce. Pārstāvju lēmēj institūcija ir kopsapulces ievēlētā padome, kas sastāv no 7 locekļiem, un tajā ir pārstāvēti visi teritorijas novadi. Padomē ir nodrošināta lauksaimnieku, pašvaldību, lauku sieviešu un jauniešu pārstāvniecība.

Stratēģijas izstrādē ievērotie vietējie un reģionālie plānošanas dokumenti, stratēģijas īstenošanā iesaistītie nacionālie plānošanas dokumenti, to principi

Latvijas Ilgtermiņa attīstības stratēģijā līdz 2030. g. (LIAS 2030), norādīts, ka par galvenajiem ekonomiskās attīstības centriem valstī kļūs pilsētas (9+21 attīstības centri), pieaugs to ekonomiskā kapacitāte un konkurētspēja. Vienlaikus būtiska nozīme būs arī pilsētu un lauku mijiedarbībai, kurā pilsētas kalpos par apkārtējo lauku teritoriju atbalsta centriem, noieta tirgu lauksaimniecības produkcijai, darba un dažādu pakalpojumu saņemšanas vietām lauku iedzīvotājiem. Savukārt paralēli lauksaimnieciskās un nelauksaimnieciskās produkcijas ražošanai, nodrošina rekreācijas iespējas pilsētu iedzīvotājiem, kvalitatīvu dzīves telpu pilsētās strādājošajiem, ka arī teritorijas nelauksaimnieciskai uzņēmējdarbībai, attīstot lauku tūrismu un citus alternatīvos nodarbes veidus, it sevišķi, e-darba iespējas, izmantojot lauku viensētas arī kā brīvdienu un vasaras mājas.

Latvijas Nacionālā attīstības plāna 2014.- 2020. g. (NAP2020) prioritātē „Izaugsmi atbalstošas teritorijas” uzsvērts ierobežoto ieguldījumu princips 9+21 attīstības centru teritorijās, tādējādi nodrošinot valsts policentrisku attīstību, vienlaikus attīstot pilsētu–lauku partnerību, lai būtu iespējams nodrošināt iedzīvotājiem līdzvērtīgākus dzīves un darba apstākļus, pieeju pakalpojumiem un mobilitāti. Prioritātes rīcības virziens "Ekonomiskās aktivitātes veicināšana reģionos – teritoriju potenciāla izmantošana" izvirza veicamos uzdevumus, kas ietver atbalstu lauksaimniecības, zivsaimniecības un mežsaimniecības produktu ražošanas, to tālākas apstrādes un pakalpojumu attīstībai un Kopējās lauksaimniecības politikas attīstībai.

Latvijas reģionālas politikas pamatnostādnes līdz 2019.gadam arī fokusējas uz investīciju koncentrāciju 9+21 starptautiskas, nacionālas un reģionālas nozīmes attīstības centros, vienlaikus mazākā apjomā nodrošinot investīcijas arī lauku attīstības telpā, tai skaitā, mazākās apdzīvotajās vietās. Reģionālās politikas pamatnostādņēs ir izvirzīti atbalsta virzieni lauku attīstības telpai, kas ietver uzņēmējdarbības atbalsta infrastruktūras attīstību, atbilstoši pašvaldību noteiktajai teritorijas specializācijai uzņēmējdarbībā, tai skaitā, lauku ekonomikas dažādošanai, sekmējot nodarbinātību laukos; vietējo rīcības grupu aktivitātes lauku teritoriju attīstības sekmēšanā (pašvaldību attīstības programmas papildinošas rīcības kompleksai teritoriju attīstībai).

Visa biedrības „Lauku partnerības ZIEMEĻGAUJA” teritorija ietilpst Vidzemes plānošanas reģionā. Partnerības stratēģija ir izstrādāta saskaņā ar Vidzemes plānošanas reģiona attīstības programmas 2015-2020 mērķiem un prioritātēm.

Partnerības stratēģija atbilst Partnerībā iesaistīto pašvaldību attīstības programmās izvirzītajiem mērķiem un uzdevumiem, jo Partnerība vēlas dot ieguldījumu pašvaldību noteikto attīstības virzienu īstenošanā. Partnerībai saistoši ir šādi pašvaldību attīstības plānošanas dokumenti:

1. Apes novada attīstības programma 2014. – 2020.gadam,
2. Beverīnas novada integrētā attīstības programma 2012.-2018. gadam,
3. Burtnieku novada attīstības programma 2012.-2018. gadam,
4. Smiltenes novada attīstības programma 2012.-2018.gadam,
5. Strenču novada attīstības programma 2013.-2019.gadam ar attīstības perspektīvu līdz 2020.gadam,
6. Valkas novada attīstības programma 2015. – 2021.gadam.

Vietējo attīstības plānošanas dokumentu analīze liecina, ka visām Partnerības teritorijas pašvaldībām ir svarīga savu novadu ilgtspējīga attīstība. Ilgtspējas veicināšanā vispirms ir svarīgi ekonomiskie procesi, uzņēmējdarbības attīstība un konkurētspējas paaugstināšana, bet ne mazāk nozīmīga ir arī labvēlīga dzīves vide, saglabāts dabas un kultūrvēsturiskais mantojums un iespējas ikvienam radoši darboties un iesaistīties vietējās kopienas dzīvē.

Izvēlēto plānošanas dokumentu mērķi un prioritātes atbilst Lauku attīstības programmā 2014.-2020.gadam noteiktajām un ar VRG starpniecību īstenotajām rīcībām.

Vidzemes plānošanas reģiona attīstības programma 2015-2020	Vietējās pašvaldības attīstības programma	Lauku attīstības programma
<p>IM: Uzlabot reģiona iedzīvotāju rīcībspējas un dzīves kvalitāti</p> <p>IM: Palielināt reģiona ekonomisko konkurētspēju, uzlabojot uzņēmējdarbības vidi un palielinot ekonomisko ilgtspēju</p> <p>IM: Uzlabot sasniedzamību, pieejamību un pievilcību. Saglabāt un attīstīt Vidzemes savdabīgo kultūrtelpu. Veidot ilgtspējīgu un labi funkcionējošu pilsētu tīklu, kas balstīts uz savstarpējas sadarbības, pilsētu specializācijas un papildinātības principiem</p> <p>VM1: Paaugstināt iedzīvotāju nodarbinātību</p> <p>VM2: Pilnveidot uzņēmējdarbības un inovāciju vidi;</p> <p>VM3: Paaugstināt uzņēmumu konkurētspēju vietējos un starptautiskos tirgos</p> <p>VM4: Uzlabot uzņēmējdarbības atbalsta sistēmu</p> <p>VM8: Palielināt iedzīvotāju pilsonisko līdzdalību teritorijas pārvaldības procesos reģionā</p> <p>VP1.1. Darba tirgus prasmju un uzņēmējdarbības attīstība</p> <p>VP3.1.: Tematiskie tīklojumi un zināšanu pārnese</p> <p>VP3.2: Efektīva uzņēmējdarbības atbalsta sistēma</p> <p>VP6.2.: Aktīva pilsoniska līdzdalība un iesaistoša kultūrvide</p>	<p>Apes novada attīstības programma 2014.-2020.gadam</p> <p>SM1 Izglītota un sabiedriski aktīva sabiedrība ar daudzpusīgām personības pilnveides iespējām</p> <p>SM2 Pilnvērtīga dzīves vide novada iedzīvotājiem</p> <p>SM3 Uz vietējo resursu izmantošanu balstīta ekonomika</p> <p>IP: Cilvēkkapitāla vērtības saglabāšana, kas balstīta uz uzņēmējdarbības attīstību, daudzveidīgo dabas ainavu saglabāšanu un kvalitatīvu publisko pakalpojumu, un infrastruktūras nodrošināšanu.</p> <p>VTP1 Formālā, neformālā izglītība</p> <p>VTP2 Publiskā infrastruktūra</p> <p>VTP3 Uzņēmējdarbība</p> <p>Beverīnas novada integrētā attīstības programma 2012.-2018. gadam</p> <p>SM1 Daudzveidīga inovatīva, sociāla un kooperatīva ekonomika</p> <p>SM2 Sociāli atbildīga un izglītota sabiedrība</p> <p>SM3 Ilgtspējīga vide un teritorija</p> <p>IP1 Sociālas ekonomikas attīstība</p> <p>IP2 Izglītota un sociāli saliedēta sabiedrība</p> <p>IP3 Ilgtspējīga attīstība</p> <p>VTP1 Saimnieciskās aktivitātes un vietējās nodarbinātības veicināšana, atbalstot dažādu formu kopdarbības attīstību novadā</p> <p>VTP2 Dzīvojamo namu, sociālas infrastruktūras un ceļu apsaimniekošanas/uzturēšanas vietējo resursu attīstība</p> <p>VTP3 Izglītības kvalitātes un pieejamības nodrošināšana, tai</p>	<p>Partnerības stratēģija visvairāk atbilst lauku attīstības pasākumam P6.</p> <p>P6: Veicināt sociālo iekļautību, nabadzības mazināšanu un ekonomisko attīstību lauku apvidos</p> <p><i>6A) Veicināt dažādošanu, mazu uzņēmumu izveidi un attīstīšanu, kā arī darbvietu radīšanu.</i></p> <p><i>6B) Sekmēt vietējo attīstību lauku apvidos.</i></p> <p>Partnerības stratēģija atbilst arī lauku attīstības pasākumiem P1, P2 un P3.</p> <p>P1: Veicināt zināšanu pārnesi lauksaimniecībā, mežsaimniecībā un lauku apvidos</p> <p><i>1A) Sekmēt inovāciju, sadarbību un zināšanu bāzes attīstību lauku apvidos.</i></p> <p>P2: Uzlabot visu veidu lauksaimniecības uzņēmumu rentabilitāti un konkurētspēju visos reģionos un sekmēt inovatīvas lauksaimniecības tehnoloģijas un meža ilgtspējīgu apsaimniekošanu</p> <p><i>2A) Uzlabot visu lauku saimniecību ekonomiskos rādītājus un veicināt lauku saimniecību pārstrukturēšanu un modernizēšanu, jo īpaši lai</i></p>

	<p>skaitā mūžizglītība VTP4 Novada kultūrvēsturisko un dabas resursu saglabāšana VTP5 Sociālās, veselības un sporta infrastruktūras attīstīšana VTP7 Vides kvalitātes uzlabošana</p> <p>Burtnieku novada attīstības programma 2012.-2018. gadam SM1 Sociāli vienota un aktīvai ģimenes dzīvei pievilcīga teritorija SM2 Pašpietiekama un Baltijas telpas mērogā konkurētspējīga novada vietējā ekonomika sasaistē ar Valmieras pilsētu SM3 Vides resursu ilgtspējīga izmantošana un integrācija vietējā un reģionālā ikdienas dzīvē VP1-1 Ģimenēm un bērniem labvēlīgas dzīves vides attīstība VP1-2 Ilgtspējīga novada izglītības un sociālo pakalpojumu iestāžu tīkla un to pakalpojumu izveide VP2-1 Darba vietu skaita un daudzveidības attīstība VP 2-2 Zināšanu un tehnoloģiski ietilpīgu ražotņu attīstība</p> <p>Smiltenes novada attīstības programma 2012.-2018.gadam SM1: Konkurētspējīgs un dinamisks novads SM2: Latviskās identitātes un tradīciju novads SM3: Pievilcīga dzīves vieta IP1: Inovācijas, attīstīta ekonomika un sadarbība IP2: Kvalitatīva kultūrvide, jaunrade un pieejama sociālā infrastruktūra IP3: Nodrošināta kvalitatīva tehniskā un vides infrastruktūra VP1: Efektīva publiskā pārvalde un līdzdalība VP2: Daudzveidīgi izglītības, sporta, kultūras, veselības un sociālie pakalpojumi VP3: Droša un pievilcīga dzīves un darba vide</p> <p>Strenču novada attīstības programma 2013.-2019.gadam ar attīstības perspektīvu līdz 2020.gadam</p>	<p><i>pastiprinātu dalību tirgū un virzību uz tirgu, kā arī lai veicinātu lauksaimnieciskās darbības dažādošanu.</i></p> <p>P3: Veicināt pārtikas piegādes ķēdes organizāciju, tostarp lauksaimniecības produktu pārstrādi un tirdzniecību, dzīvnieku labturību un riska pārvaldību lauksaimniecībā <i>3A) Uzlabot primāro ražotāju konkurētspēju, tos labāk integrējot lauksaimniecības pārtikas aprītē, izmantojot kvalitātes shēmas, piešķirot papildu vērtību lauksaimniecības produktiem, veicinot noietu vietējos tirgos un izmantojot īsas piegādes ķēdes, ražotāju grupas un organizācijas un starpnozaru organizācijas.</i></p>
--	--	---

	<p>Stratēģiskie mērķi: Pievilcīga, pieejama un sasniedzama dzīves vieta, Gudra un uz vietējiem resursiem balstīta nodarbinātība Ilgtermiņa prioritātes: Darba vietu radīšana, pievienojot augstu vērtību dabas resursiem, Plašs brīvā laika pavadīšanas un personīgās attīstības iespēju piedāvājums Vidēja termiņa prioritātes: Pieejams, kvalitatīvs mājoklis un droša dzīves vide, Atbalsts uzņēmējdarbībai visos līmeņos, Kvalitatīva visu līmeņu izglītība</p> <p>Valkas novada attīstības programma 2015. – 2021.gadam</p> <p>IP: Valkas novads veidojas par labvēlīgu vidi uzņēmējdarbības attīstībai, iedzīvotāju radošai darbībai un izpausmei piemērotu teritoriju, nozīmīgu pārrobežu sadarbības centru starp Latviju un Igauniju. Augstu tiek vērtētas dabas un kultūrvēsturiskās vērtības. Veidotas un koptas jaunas tradīcijas.</p> <p>SM1: izglītota un integrēta sabiedrība SM2: attīstīta infrastruktūra un pakalpojumi SM3: vide, kas balstīta uz inovācijām un zināšanām ilgtspējīgas uzņēmējdarbības attīstībai SM4: dabas un kultūrvēsturisko resursu saudzīga izmantošana VTP: Cilvēkresursu attīstība; Sakārtota infrastruktūra un pakalpojumi; Uzņēmējdarbības attīstība; Novērtēts dabas kapitāls un saglabāts kultūrvēsturiskais mantojums.</p>	
--	--	--

1. Esošā situācija

1.1. Darbības teritorija

1.1.1. Vispārējs ģeogrāfiskais apskats

Rādītājs	Rezultāti	Secinājumi
Teritorijas platība un izvietojums	Lauku partnerības Ziemeļgauja platība ir 1964,27 km ² ; tās teritorija izvietota Latvijas ziemeļaustrumos un tajā ietilpst: Beverīnas un Strenču novadi, Apes novada Gaujienas un Virešu pagasti, Burtnieku novada Ēveles pagasts, Smiltenes novada Grundzāles pagasts, Valkas novada Zvārtavas, Vijciema, Valkas un Ērgemes pagasti un Valkas pilsēta. Teritorija robežojas ar Igaunijas Republiku (95 km, no tiem 24 km - pa Gaujas upi). Teritoriju šķērso dzelzceļš Rīga – Lugaži - Valga, galvenie valsts autoceļi A2 Rīga-Sigulda-Igaunijas robeža (Veclaicene) un A3 Inčukalns-Valmiera-Igaunijas robeža (Valka).	Nav nepieciešams
Teritorijas veids Zemes lietošanas veids	Meži - 53% Lauksaimniecībā izmantojamā zeme - 35% Ūdeņi – 1,6%	Meži vidēji aizņem vairāk nekā pusi no Partnerības teritorijas, bet šis sadalījums nav vienmērīgs. Mežiem visbagātākie ir Apes novada pagasti, tālāk seko Valkas un Strenču novads. Vislielākais lauksaimniecībā izmantojamās zemes īpatsvars ir Beverīnas un Valkas novados. LIZ galvenie lietošanas veidi Partnerības teritorijā ir aramzeme, ganības un pļavas, nedaudz arī augļu dārzi. Ar ūdeņiem visbagātākais ir Strenču novads.
Dabas resursi	Dabas resursu sadalījums pa būtiskākajiem veidiem: Lauksaimniecībā izmantojamās zemes, Meži, Ūdenstece, Minerālie resursi: Dolomīts (Gaujienas pag.,	Teritorijā pieejamos dabas resursus var izmantot rūpnieciskajā ražošanā; tie ir arī tūrisma attīstībai nozīmīgi dabas objekti. Viens no teritorijas svarīgākajiem resursiem ir Gaujas upe ar tās pietekām. Gaujas garums

	<p>Grundzāles pag.) Smilts (Gaujienas pag., Beverīnas nov., Strenču nov., Valkas nov.) Smilts-grants (Beverīnas nov., Strenču nov., Valkas nov.) Kvarca smilts (Beverīnas nov., Valkas nov.) Māls (Beverīnas nov., Strenču nov., Valkas nov.) Kūdra (Seda, Trikātas pag., Valkas nov.)</p>	<p>Partnerības teritorijā ir 140 km, tā ir Latvijas-Igaunijas robežupe (iespējas attīstīt ūdenstūrismu un pārrobežu sadarbības projektus).</p>
<p>Dabas mantojuma objekti un aizsargājamās teritorijas</p>	<p>No kopējās Partnerības teritorijas 31 973 ha ir Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamas dabas teritorijas, kas ir arī NATURA 2000, un vēl bez tam 50 300 ha ietilpst Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātā, tātad pavisam 44% ir <u>aizsargājamas dabas teritorijas.</u></p> <p>Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāts Aizsargājamo ainavu apvidus „Ziemeļgauja” Dabas liegums Sedas purvs Dabas liegums Burgas pļavas Dabas liegumi Vadaiņu purvs, Bednes purvs, Lapiņu ezers, Taurišu ezers, Lepuru purvs, Melnsalas purvs, Sloku purvs, Gaujienas priedes.</p> <p><u>Aizsargājамie dabas objekti:</u> Randātu klintis un Tilderu krauja, Kalamecu-Markūzu gravas, Sikšņu dolomīta atsegums, Vizlas lejteces atsegumi un Žākļu dižakmens, Gaujienas dolomīta atsegums, Žagatu klintis, Jaunžagatu krauja, Lejasbindu krauja, Rāmnieku smilšakmens atsegums, Kankarišu iezis, Jērcēnu akmens. Aizsargājамie dižkoki-Kaņepju dižozols, Rūtiņu kļava, Virešu mežābele. Lielākās upes – Gauja un tās pietekas: Vizla, Vija, Abuls, Seda. Lielākie ezeri: Kokšu ezeru virkne (Dibena, Zāļu, Dziļlais, Leišu). Vadainis, Salainis, Zvārtavas ezers.</p>	<p>Aizsargājamās dabas teritorijas – tās pareizi apsaimniekojot un izmantojot, var kalpot kā pievilcīgi tūrisma resursi un populāras atpūtas vietas.</p> <p>Pakalpojumu sniegšana tūristiem (arī makšķerniekiem un medniekiem) var kļūt par nozīmīgu lauku attīstības alternatīvu, kas rada jaunas darbavietas un ienākuma avotus, tam ne vienmēr ir nepieciešamas lielas investīcijas, tas var dot relatīvi ātrus ienākumus, salīdzinot ar citiem alternatīvās saimniekošanas veidiem laukos, tā ir iespēja racionāli izmantot zemi, kas nav īsti piemērota lauksaimnieciskajai ražošanai, un arī ainavu, kuru citiem mērķiem izmantot nav iespējams.</p>

	<p><u>Tūrisma infrastruktūra:</u> Latvijas Valsts mežu atpūtas vietas pie Gaujas un Kokšu ezeriem. Zīles dabas taka 1,2 km Valkas pagastā. Dabas aizsardzības pārvaldes izveidotās atpūtas vietas pie Gaujas un Kokšu ezeriem, dabas takas – dabas liegumā Sedas purvs 12 km; gar Kokšu ezeriem – 7km, divi skatu torņi dabas liegumā Sedas purvs, 27 m skatu tornis aizsargājamo ainavu apvidū „Ziemeļgauja” Zvārtavas pagastā. Pašvaldību izveidotās takas: Strenču pilsētas dabas taka, Gaujienas dabas taka, Vizlas dabas taka Virešu pagasta Vidagā; Privāta taka – Vekšu dabas taka Valkas pagastā Laivu noma, makšķerēšana – Jērcēnu pagastā</p>	
<p>Kultūrvēsturiskā mantojuma objekti un tradīcijas</p>	<p><u>Nozīmīgākie kultūrvēsturiskā mantojuma objekti:</u> Zemnieku sēta „Ielīcas” Vijciema pagastā Gaujienas muižas ansamblis Gaujienas pilsdrupas Vijciema baznīca Vijciema čiekurkalte Zvārtavas pils Ērgemes pilsdrupas Sedas pilsēta Trikātas pilsdrupas Mūrmuižas nocietinājuma tornis</p> <p><u>Novadu tradīcijas:</u> Strenču plostnieku svētki; Jāzeps Vītola mūzikas dienas Gaujienā; Mūrmuižas tautas universitāte; Daudzveidīgi kultūras un sporta pasākumi Valkā, piemēram, labdarības robežtirgus, pilsētu svētki, Cimzes dienas u.c., no kuriem lielākā daļa tiek organizēta kopīgi ar Igaunijas Valgu; Gadskārtu ieražu pasākumi Jērcēnmuižā; Ķēniņa Tālivalža svētki Trikātā; Sniegpulksteņu balle senioriem un Lielās talkas pasākumi Grundzālē.</p>	<p>Partnerības kultūrvēsturiskā mantojuma resursi ir svarīgi tālākai tūrisma attīstībai un sabiedrisko aktivitāšu veicināšanai. Tie ir saprātīgi jāapsaimnieko un jāmeklē risinājumi pilnvērtīgākai izmantošanai gan vietējo iedzīvotāju atpūtas iespēju paplašināšanā, gan tūristu piesaistē.</p> <p>Novadu tradīcijas ir jā saglabā un jācenšas padarīt vēl interesantākas. Tradīciju pasākumi u.c. sabiedriskās aktivitātes veicinās dzīves vietas pievilcību.</p>

<p>Būtiskākie attīstības un apdzīvojuma centri</p>	<p>Lielāko un nozīmīgāko apdzīvoto vietu uzskaitījums Partnerības teritorijā: <u>Apes novada</u> Gaujienas pagastā (944 iedzīvotāji) - Gaujiena, Virešu pagastā (676) - Vireši, Vidaga <u>Smiltenes novada</u> Grundzāles pagastā (916) - Grundzāle <u>Valkas novada</u> Valkā (5535), Valkas pagastā (1328) - Sēļi, Lugaži, Vijciema pagastā (702) - Vijciems, Ērgemes pagastā (898) - Ērgeme, Turna, Zvārtavas pagastā (422) - Stepi <u>Strenču novada</u> Strenči (1241), Seda (1370), Plāņu pagastā (603) - Plāņi, Jaunklidzis, Jērcēnu pagastā (437) - Jērcēni, Ķeiži <u>Beverīnas novada</u> Trikātas pagastā (952) - Trikāta, Brenguļu pagastā (913) - Brenguļi, Cempi, Kauguru pagastā (1494) - Kauguri, Mūrmuiža, Līči <u>Burtnieku novada</u> Ēveles pagastā (511) - Ēvele, Daksti</p> <p><i>Iedzīvotāju skaits norādīts saskaņā ar PLMP datiem uz 01.07.2015.</i></p>	<p>Būtiskākās vajadzības pakalpojumu izvietojumam un pieejamībai, ņemot vērā iedzīvotāju skaitu un blīvumu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunālie pakalpojumi, - izglītības pakalpojumi, t.sk., mūžizglītība, - veselības aprūpes pakalpojumi, - sociālās aprūpes pakalpojumi, - pārtikas, sadzīves preču veikali, - internets, - sabiedriskais transports, - brīvā laika pavadīšanas iespējas, t.sk., sports, - kultūras pasākumi un izklaides objekti, - dažāda veida tehnikas remontu pakalpojumi, - higiēnas un skaistumkopšanas pakalpojumi, - tirgus un tirdziņi. <p>Jāatbalsta katras konkrētās apdzīvotās vietas attīstības potenciāls un jāstiprina piederības sajūta.</p>
--	--	--

1.1.2. Sociālekonomiskais apskats

Rādītājs	Rezultāti	Secinājumi
<p>Iedzīvotāju skaits VRG darbības teritorijā</p> <p>Datu avots – www.pmlp.gov.lv sadaļa "Statistika"</p>	<p>2010.gadā – 20 641</p> <p>2012.gadā – 19 913</p> <p>2014.gadā – 19 197</p>	<p>Demogrāfiskā situācija Partnerības teritorijā, tāpat kā Latvijā kopumā ir nelabvēlīga. Ar katru gadu samazinās iedzīvotāju skaits, jo iedzīvotāji pārceļas uz dzīvi lielākos centros vai izbrauc uz ārzemēm. Demogrāfiskā situācija nelabvēlīgi ietekmē partnerības teritorijas attīstību.</p> <p>Partnerībai ir jāatbalsta iniciatīvas, kas veicina ekonomiskā stāvokļa uzlabošanu un dzīvei labvēlīgas vides veidošanu.</p>
<p>Jaundzimušo skaits</p> <p>Datu avots – www.csb.gov.lv</p>	<p>2010.gadā – 149</p> <p>2012.gadā – 156</p>	<p>Jaundzimušo skaits Partnerības teritorijā ir svārstīgs. 2012.gadā, salīdzinot ar 2010.gadu, tas</p>

	2014.gadā – 146	<p>nedaudz pieauga, bet pēc tam atkal ir samazinājies. Kopumā Partnerības teritorijā ir labvēlīgi apstākļi bērnu dzimstībai (atbalstoša valsts politika, pašvaldību atbalsts ģimenēm ar bērniem, izglītības iespējas, pirmsskolas iestāžu pieejamība). Neskatoties uz to, negatīvs iedzīvotāju dabiskais pieaugums ir visās Partnerības teritorijās, un tā galvenais cēlonis ir ekonomiskā situācija kopumā.</p> <p>Partnerībai ir jāatbalsta iniciatīvas, kas veicina ekonomiskā stāvokļa uzlabošanu un dzīvei labvēlīgas vides veidošanu, it īpaši atbalstot ģimenes ar bērniem.</p>
<p>Tirgus sektora ekonomiski aktīvo uzņēmumu skaits VRG darbības teritorijā uz 1000 iedzīvotājiem</p> <p>Datu avots – www.csb.gov.lv</p>	<p>2010.gadā - 57</p> <p>2012.gadā - 69</p> <p>2013.gadā - 66</p>	<p>Partnerības teritorijas novados uzņēmumu skaits uz 1000 iedzīvotājiem ir zemāks nekā vidējais skaits Vidzemes reģionā. Atsevišķās teritorijās (Valmieras tuvumā) tas ir salīdzinoši augsts, bet attālākajās – krietni zemāks. Laikā no 2010.g. līdz 2012.g. uzņēmumu skaits pieauga, bet pēc tam tas ir samazinājies. Tas ir saistīts ar iedzīvotāju skaita dinamiku un ekonomisko situāciju kopumā.</p> <p>Partnerībai ir jāatbalsta visa veida aktivitātes, kas varētu veicināt esošo uzņēmumu saglabāšanu un attīstību un jaunu uzņēmumu rašanos.</p>
<p>Bezdarba līmenis pret darbaspējīgā vecumā esošajiem</p> <p>Datu avots – www.csb.gov.lv vai www.nva.gov.lv</p>	<p>2010.gadā – 12,77%</p> <p>2012.gadā – 8,92%</p> <p>2014.gadā – 6,74%</p>	<p>Līdzīgi kā valstī un Vidzemes reģionā kopumā laika periodā no 2010.gada bezdarba līmenis partnerības teritorijā pakāpeniski samazinās. To var izskaidrot ar vispārējās ekonomiskās situācijas uzlabošanu valstī pēc krīzes pārvarēšanas. Vienlaikus pieaug brīvo darbavietu skaits un pieprasījums pēc kvalificēta darbaspēka.</p> <p>Partnerībai ir jāatbalsta mūžizglītības pasākumi, lai iedzīvotāji varētu paaugstināt savas darba prasmes.</p>

<p>Būtiskākās uzņēmējdarbības nozares</p> <p>Datu avots – pašvaldību sniegtais novērtējums</p>	<p>Lauksaimniecība Mežizstrāde Kokapstrāde</p>	<p>Atbilstoši Partnerības teritorijas resursiem ir veidojies būtiskāko uzņēmējdarbības nozaru īpatsvars. Lauksaimniecība, mežizstrāde un kokapstrāde ir svarīgas visai teritorijai, bet atsevišķos pagastos un pilsētās ir arī šai teritorijai specifiskas nozares, piemēram, kūdras ieguve un pārstrāde Strenču novadā, dolomīta ieguve Apes novadā, metālapstrāde un pārtikas ražošana Valkā, tirdzniecība Burtnieku novadā, tūrisms Ēveles pagastā.</p>
<p>Rīcības grupas teritorijā reģistrēto nevalstisko organizāciju skaits</p> <p>Datu avots – http://www.lursoft.lv/lursoft-statistika/</p>	<p>2010.gadā – 80 2012.gadā – 90 2014.gadā – 111</p>	<p>Partnerības teritorijā reģistrēto nevalstisko organizāciju skaits ir stabils, un tas pakāpeniski pieaug. Vietējo iedzīvotāju aktivizēšanos ir veicinājis arī LEADER programmas atbalsts iepriekšējā plānošanas periodā. Tas liecina, ka iedzīvotāji vēlas iesaistīties vietējās kopienas dzīvē un veicināt tās attīstību. Partnerībai arī turpmāk ir jāatbalsta NVO iniciatīvas. Partnerībai jāinformē par LEADER programmas iespējām pēc iespējas lielāks vietējo NVO skaits, kā arī jārosina interešu grupu pārtapšana par oficiāli reģistrētām NVO.</p>
<p>Rīcības grupas teritorijā darbojošos pašdarbības kolektīvu un pulciņu skaits</p> <p>Datu avots – pašvaldību sniegtā informācija</p>	<p>2014.gadā – 87</p>	<p>Partnerības teritorijā ir pieejams dažādu sabiedrisko aktivitāšu piedāvājums. Katrā novadā ir kultūras iestādes, kas dažādu paaudžu cilvēkiem piedāvā radoši darboties atbilstoši viņu interesēm. Aktīvi darbojas kolektīvi un pulciņi visās novadu skolās. Visvairāk ir mākslinieciskās pašdarbības kolektīvu. Ir arī sporta klubi, bet to skaits varētu būt lielāks, jo iedzīvotājiem ir liela interese par iespējām nodarboties ar sporta aktivitātēm. Partnerībai arī turpmāk jāatbalsta inventāra un tērpu iegāde pašdarbības kolektīviem un citām interešu grupām, lai to darbība kļūtu interesantāka, kvalitatīvāka, lai viņi veiksmīgāk varētu popularizēt savu pagastu, novadu</p>

		un vietējās tradīcijas. Jāatbalsta arī infrastruktūras izveide brīvā laika pavadīšanas aktivitātēm.
Sabiedriski aktīvu cilvēku skaits pagastos, ciemos (pašdarbībā, sportā u.c. iniciatīvās iesaistītie cilvēki) Datu avots – pašvaldību sniegtā informācija	2014.gadā – 1173	Katrā pagastā, novadā vai ciemā ir izveidojies aktīvu cilvēku kodols, kas ir iesaistījušies interešu grupās, kolektīvos un piedalās sabiedriskos pasākumos. Piedāvājot daudzveidīgākas un kvalitatīvākas aktivitātes, šo skaitu ir iespējams palielināt. Partnerībai ir jāatbalsta dažāda veida sabiedriskās aktivitātes, lai vietējās sabiedrības dzīvē iesaistītos lielāks cilvēku skaits.

1.1.3. VRG darbības teritorijas pamatojums

Biedrība „Lauku partnerība ZIEMEĻGAUJA” dibināta 2006.gada 20.septembrī. Tai laikā noslēgumam tuvojās Latvijas dabas fonda īstenotais LIFE projekts „Ziemeļgaujas ielejas aizsardzība un apsaimniekošana”. Šī projekta īstenošanas laikā izveidojās laba sadarbība ar projekta teritorijas pašvaldībām un zemju īpašniekiem, kuri bija uzsākuši aizaugušo Gaujmalas pļavu atjaunošanu un kopšanu. Projekta noslēgumā visu tajā iesaistīto pašvaldību vadītāji lēma, ka nepieciešams izveidot nevalstisku organizāciju, kuras darbības teritorijā ietilptu projekta ietvaros nodibinātais aizsargājamo ainavu apvidus „Ziemeļgauja” un šajā organizācijā būtu pārstāvēti gan pašvaldības, gan zemes īpašnieki, gan nevalstiskas organizācijas – visi, kas rūpēsies par projekta laikā iesākto darbu turpināšanu – Gaujmalas pļavu apsaimniekošanu, tūrisma attīstīšanu, vietējo iedzīvotāju aktivizēšanu.

Tā kā šis periods sakrīta ar laiku, kad tika dibinātas NVO LEADER projektu īstenošanai, tad, dibinot biedrību „Lauku partnerība Ziemeļgauja”, tika nolemts izmantot un tālāk attīstīt jau izveidojušos labo sadarbību un piedalīties arī šajā programmā. Biedrības dibināšanas iniciatori bija pašvaldības, kuru teritorijas ietilpst aizsargājamo ainavu apvidū „Ziemeļgauja” – toreizējā Alūksnes rajona Gaujienas un Virešu pagasti, Valkas rajona Zvārtavas, Valkas, Plāņu, Vijciema, Jērcēnu un Trikātas pagasti un Strenču pilsēta. Jau pēc nodibināšanas vēlmi iestāties biedrībā izteica arī Valkas rajona Grundzāles, Ēveles un Ērgemes pagasti, Valkas un Sedas pilsētas, Valmieras rajona Brenguļu un Kauguru pagasti.

Par Partnerības nozīmīgāko vienojošo elementu var uzskatīt Gaujas upi, kas plūst cauri Partnerības teritorijai un kuras abos krastos vai to apkārtnē izvietotas tās pašvaldību administratīvi teritoriālās vienības.

1.2. Partnerības principa nodrošināšana

Vietējā rīcības grupa darbojas 6 novadu teritorijās, bet to pārstāvēniecība ir atšķirīga, jo divi novadi (Strenču un Beverīnas novads) pilnībā ir iekļauti Partnerības teritorijā, no diviem novadiem (Smiltenes un Burtnieku novads) ir tikai no katra pa vienam pagastam; viens novads (Apes novads) – puse no novada, bet no Valkas novada Partnerībā nav iekļauts tikai viens pagasts.

Pārstāvniecība pa novadiem ir šāda: Valkas novads – 13 biedri, Apes novads – 9, Strenču novads – 7, Burtnieku novads - 1, Beverīnas novads – 5, Smiltenes novads – 1 (skaitā nav iekļautas pašvaldības).

Partnerības biedri, neskaitot pašvaldības, ir 16 nevalstiskās organizācijas, 12 individuālie biedri, kā arī 9 uzņēmumi (6 zemnieku saimniecības, divas SIA un viena kooperatīvā sabiedrība). Visaktīvākā mērķa grupa ir nevalstiskās organizācijas, kas darbojas atšķirīgās jomās un pārstāv dažādas iedzīvotāju interešu grupas, piemēram, kultūrvēstures interesentus, vietējās kopienas entuziastus, jauniešus, medniekus, draudzi u.c. Individuālie biedri ir aktīvi cilvēki, kas vēlas darboties savas vietējās kopienas labā.

Augstākā biedrības lēmējinstītūcija ir biedru kopsapulce. Pārstāvju lēmējinstītūcija ir kopsapulces ievēlēta padome, kas sastāv no 7 locekļiem, ar nosacījumu, ka jābūt pārstāvētiem visiem novadiem. Padomē ir nodrošināta lauksaimnieku, lauku sieviešu un jauniešu pārstāvniecība. Divi no padomes locekļiem ir vietējo pašvaldību darbinieki.

1.3. Teritorijas SVID analīze

	1.	STIPRĀS PUSES	Ko tas nozīmē?	Secinājumi – kas jādara, lai izmantotu stiprās puses?
IEKŠĒJIE FAKTORI	Šeit stratēģijas izstrādātājs sniedz apkopojumu no iepriekšējās nodaļās konstatētajām pozitīvajām statistiskajām, ekonomiskajām un teritoriālajām tendencēm un resursiem, kā arī secina, kādas darbības būtu nepieciešams veikt nākotnē, lai izmantotu, saglabātu vai uzlabotu esošās situācijas faktoros.			
	1.1.	<i>Ģeogrāfiskā atrašanās vieta un sasniedzamība – partnerības teritorija atrodas Latvijas-Igaunijas pierobežā, lielās pilsētas Valmieras tuvumā, teritorijā atrodas reģionālas nozīmes attīstības centrs Valka un divi novadu centri, ir labi attīstīts ceļu tīkls un pieejams dzelzceļš</i>	<i>Partnerības teritorija ir viegli sasniedzama; ir iespējas attīstīt pārrobežu sadarbību ar Igauniju; ir iespējas izmantot Valmieras un novadu centru attīstības potenciālu.</i>	<i>Jāveicina partnerības teritorijas atpazīstamība novadu centros, Valmierā un citur ārpus partnerības teritorijas; jāmeklē risinājumi partnerības teritorijā saražoto produktu un piedāvāto pakalpojumu nonākšanai līdz plašākam pircēju skaitam.</i>
	1.2.	<i>Nozīmīgākais dabas resurss – Gaujas upe ar pietekām</i>	<i>Gaujas baseina upes ir svarīgs ūdens tūristu piesaistes objekts.</i>	<i>Jāattīsta ūdens tūrisms: infrastruktūra, saistītie pakalpojumi, maršruti; jāreklamē ūdens tūrisma piedāvājums.</i>
	1.3.	<i>Daudzveidīga daba un ainavas, neskartas dabas teritorijas, liels aizsargājamo dabas teritoriju īpatsvars, interesanti dabas objekti un dabas pieminekļi</i>	<i>Interesantās ainavas un dabas objekti piesaista tūristus. Lai arī aizsargājamajās teritorijās ir saimnieciskās darbības ierobežojumi, tās ir īpaši nozīmīgas tūrisma potenciāla attīstībai.</i>	<i>Jānodrošina ainavu un dabas objektu aizsardzība, saglabāšana un pārvaldība, vienlaicīgi tos padarot pieejamākus apmeklētājiem; jāpopularizē dabas tūrisma piedāvājums.</i>
	1.4.	<i>Bagātīgi dabas resursi (meži, lauksaimniecībā izmantojamā zeme) uzņēmējdarbības attīstībai</i>	<i>Partnerības teritorijā ir lielas iespējas lauksaimnieciskos un meža resursus izmantot ražošanā; ir pieejamas brīvas zemes platības jaunu ražošanas uzņēmumu veidošanai.</i>	<i>Jāveicina ilgtspējīga lauksaimniecisko un meža resursu izmantošana; jāattīsta lauksaimniecības produktu pārstrāde un jaunu produktu radīšana un saražotās produkcijas virzība tirgū; jāuzlabo uzņēmumu materiāli tehniskā bāze, lai varētu saražot konkurētspējīgāku produkciju.</i>

1.5.	<i>Attīstīta izglītības, kultūras un sporta infrastruktūra visā partnerības teritorijā</i>	<i>Izglītības, kultūras un sporta iestādes ir svarīgas, lai partnerības teritorijā noturētu un piesaistītu iedzīvotājus. Ir izveidots optimāls skolu tīkls. Katrā partnerības pašvaldībā ir tautas/kultūras/saieta nams, bibliotēka, sporta būves, pieeja internetam. Izveidoto infrastruktūru izmanto gan vietējie iedzīvotāji, gan tūristi.</i>	<i>Jānodrošina tālāka izglītības, kultūras un sporta infrastruktūras attīstība, padarot to mūsdienīgāku un pievilcīgāku gan vietējiem iedzīvotājiem, gan viesiem. Jāveicina šīs infrastruktūras pilnvērtīgāka izmantošana, organizējot kvalitatīvus pasākumus.</i>
1.6	<i>Bagāts kultūrvēsturiskais mantojums, izkoptas kultūras un vēsturiskās tradīcijas</i>	<i>Partnerības teritorijā darbojas vairāki muzeji, tiek apkopoti novadpētniecības materiāli. Darbojas daudzi pašdarbības kolektīvi. Regulāri notiek gan vietējas nozīmes, gan starptautiski kultūras un sporta pasākumi, kas piesaista vietējos iedzīvotājus un viesus.</i>	<i>Jā saglabā kultūrvēsturiskais mantojums un jāpilnveido tradīcijas. Kultūras un sporta pasākumi jāizmanto partnerības teritorijas popularizēšanai. Jāatbalsta pašdarbības kolektīvu darbība un jāveicina pašdarbnieku skaita pieaugums.</i>
1.7.	<i>Aktīvas nevalstiskās organizācijas, izglītoti un zinoši cilvēki, ir potenciāls tālākai vietējo kopienu aktivitāšu attīstībai</i>	<i>Ir izveidojusies aktīva vietējā rīcības grupa – visā partnerības teritorijā darbojas enerģiskas nevalstiskās organizācijas, kas īsteno projektus un pasākumus dažādās jomās. Pašvaldības atbalsta NVO darbību. Ir pieejamas ēkas un telpas NVO darbības paplašināšanai un jaunām iniciatīvām.</i>	<i>Jāatbalsta un jāpopularizē NVO darbība; jāveicina to darbības paplašināšanās un iesaistīto cilvēku skaita pieaugums; jānodrošina aktivitātēm nepieciešamā infrastruktūra un aprīkojums; jāveicina NVO sadarbība partnerības teritorijā un ārpus tās.</i>
2.	VĀJĀS PUSES	Ko tas nozīmē?	Secinājumi – kas jādara, lai novērstu vājo pušu elementu ietekmi?
Šeit stratēģijas izstrādātājs sniedz apkopojumu no iepriekšējās nodaļās konstatētajām negatīvajām statistiskajām, ekonomiskajām un teritoriālajām tendencēm, kā arī secina, kādas darbības būtu nepieciešams veikt nākotnē, lai uzlabotu situāciju.			
2.1.	<i>Partnerības teritorijas atrašanās valsts nomalē, nevienlīdzīgas iespējas sasniegt attīstības centrus no lauku teritorijām, nepietiekami sabiedriskā transporta pakalpojumi</i>	<i>Palielinās teritoriju atšķirības, iedzīvotāji aizplūst no attālākām teritorijām; teritorija nav pievilcīga arī uzņēmumiem, jo ir salīdzinoši lielākas transporta izmaksas.</i>	<i>Jāveicina dzīves vides kvalitātes uzlabošanās partnerības teritorijā. Jāveicina sabiedriskā transporta pieejamības uzlabošanās.</i>

	2.2.	Atsevišķās teritorijas vietās nesakopta ainava, dabas objekti; piesārņota vide ar sadzīves atkritumiem	Atsevišķas teritorijas nav pievilcīgas; teritorijas tūrisma potenciāls netiek pilnībā izmantots.	Jāatbalsta nesakopto teritoriju un objektu sakārtošanas un labiekārtošanas iniciatīvas.
	2.3.	Nepietiekami attīstīta tūrisma vide	Nepietiekami attīstīta tūrisma infrastruktūra un pakalpojumi; nav informācijas un norāžu par tūrisma objektiem; nepietiekama apskates objektu reklāma; teritorijas tūrisma potenciāls netiek pilnībā izmantots.	Jāatbalsta tūrisma infrastruktūras pilnveidošana un kvalitatīvu tūrisma pakalpojumu piedāvājuma attīstība; jāveicina tūrisma pakalpojumu sniedzēju sadarbība.
	2.4.	Nepietiekama pakalpojumu pieejamība un kvalitāte attālākajās partnerības teritorijās	Sociālie u.c. pakalpojumi koncentrējas attīstības centros, tie kļūst mazāk pieejami lauku iedzīvotājiem. Iedzīvotāji pārceļas dzīvot uz lielākiem centriem.	Jāveicina mobilo pakalpojumu attīstība, kā arī sabiedriskā transporta pieejamība.
	2.5.	Salīdzinoši neliels uzņēmumu skaits, darbavieta nepietiekamība, kvalificēta un motivēta darbaspēka trūkums	Attālās teritorijas nav pievilcīgas uzņēmējdarbības attīstībai; iedzīvotāji pārceļas dzīvot uz lielākiem attīstības centriem. Esošiem uzņēmumiem ir problēmas atrast piemērotus darbiniekus.	Jāveicina uzņēmējdarbības attīstība; pašvaldībām iespēju robežās jāatbalsta uzņēmējdarbības iniciatīvas. Jāorganizē mācības, lai sagatavotu vietējiem uzņēmējiem nepieciešamos speciālistus.
	2.6.	Vāji attīstīta mājražošana un amatniecība; neattīstīta kooperācija	Zema iedzīvotāju pirktspēja, mazs vietējais tirgus; nelielie ražotāji neizmanto iespējas, ko varētu piedāvāt sadarbība.	Atbalstīt visa veida uzņēmējdarbības uzsākšanas iniciatīvas, nepieciešamā aprīkojuma un inventāra iegādi. Atbalstīt amatnieku un mājražotāju sadarbības pasākumus; atbalstīt kopīgu tirdzniecības vietu veidošanu lielākās apdzīvotās vietās. Atbalstīt mācību un konsultāciju pasākumus.
	2.7.	Finanšu trūkums uzņēmējdarbības uzsākšanai un dažādu projektu īstenošanai	Mazie ražotāji nespēj uzsākt vai attīstīt savu uzņēmējdarbību; NVO trūkst līdzekļu dažādu iniciatīvu īstenošanai	Jāmeklē alternatīvas iespējas, piemēram, iesaistīšanās krājaizdevumu sabiedrībā, pašvaldības varētu izveidot atbalsta fondus nelieliem projektiem, NVO iniciatīvām piesaistīt ārvalstu finansējumu.
	2.8.	Kultūrvēstures mantojuma, kultūras un sporta infrastruktūras neefektīva	Izveidotā infrastruktūra netiek pietiekami izmantota, reizēm ir problēmas ar tās uzturēšanu, piedāvātās iespējas netiek	Atbalstīt sadarbības pasākumus kultūras un sporta jomās partnerības teritorijā, kā arī ar partneriem ārpus tās.

		<i>izmantošana</i>	<i>pietiekami popularizētas. Vāja sadarbība partnerības teritorijā kultūras un sporta jomās.</i>	
	2.9.	<i>Cilvēkresursu trūkums</i>	<i>Iedzīvotāju skaita samazināšanās, iedzīvotāju, it īpaši, jauniešu aizceļošana. Kvalitatīvu cilvēku resursu trūkums, sociāli aktīvo cilvēku pārslodze; daļa iedzīvotāju ir sabiedriski neaktīvi.</i>	<i>Jāsekmē uzņēmējdarbības attīstība un jaunu darbavietu radīšana; jāatbalsta aktivitātes, kas veicina pievilcīgas dzīves vides veidošanu.</i>
ĀRĒJIE FAKTORI	3.	IESPĒJAS	Ko tas nozīmē?	Secinājumi - kas jādara, lai attīstītu iespējas?
	Šeit stratēģijas izstrādātājs sniedz apkopojumu no iepriekšējām nodaļām par ārējiem faktoriem, kas varētu veicināt stipro pušu stiprināšanu, kā arī vājo pušu novēršanu.			
	3.1.	<i>Ūdens tūrisma attīstība Gaujas baseina upēs</i>	<i>Tiks izmantots Gaujas un tās pieteku tūrisma potenciāls, un palielināsies tūristu skaits</i>	<i>Uzlabot tūrisma infrastruktūru; atbalstīt jaunu tūrisma pakalpojumu radīšanu un esošo pakalpojumu kvalitātes uzlabošanu; popularizēt ūdens tūrisma iespējas un piedāvātos pakalpojumus.</i>
	3.2.	<i>Pārrobežu un starptautiskās sadarbības aktivizēšana</i>	<i>Notiks pieredzes apmaiņa dažādu vietējai kopienai aktuālu jautājumu risināšanā.</i>	<i>Turpināt iesāktās pārrobežu un starptautiskās sadarbības iestrādes, veidot jaunus kontaktus, sadarboties ar citām partnerībām, organizēt kopīgus pasākumus, pārņemt partneru labās prakses piemērus.</i>
	3.3.	<i>Kultūrvēstures mantojuma, dabas objektu un kultūras pasākumu izmantošana tūrisma piedāvājuma attīstībā</i>	<i>Efektīvāk tiks izmantots kultūrvēstures mantojuma, dabas objektu un kultūras tūrisma potenciāls; teritorija tiks sakopta un kļūs pievilcīgāka un pieejamāka; palielināsies apmeklētāju skaits.</i>	<i>Atbalstīt kultūrvēstures mantojuma un dabas objektu sakopšanu un pielāgošanu tūrisma vajadzībām; attīstīt šo objektu pieejamību un redzamību; popularizēt teritorijas tūrisma objektus, kultūras pasākumus, veidot reklāmas materiālus arī svešvalodās; izglītot iedzīvotājus par kultūrvēstures mantojuma un dabas resursu saglabāšanu un bagātināšanu.</i>
3.4.	<i>Lauku uzņēmējdarbības attīstība</i>	<i>Tiks attīstīta vietējā ekonomika, efektīvāk izmantoti vietējie resursi, radītas jaunas darbavietas; paaugstināsies lauku teritoriju</i>	<i>Jāatbalsta vietējo ražotāju iniciatīvas jaunu produktu ražošanā, esošo produktu attīstīšanā, to realizēšanā tirgū un</i>	

		<i>iedzīvotāju dzīves kvalitāte.</i>	<i>kvalitatīvu darba apstākļu radīšanā, it īpaši, saistībā ar lauksaimniecības produktu pārstrādi.</i>
3.5.	<i>Topošo un esošo uzņēmējdarbības veicēju izglītošana un konsultēšana, prasmju pilnveidošana</i>	<i>Pieaug cilvēku motivācija attīstīt savu saimniecisko darbību; radīsies jaunas darbavietas; paaugstināsies darbaspēka kvalitāte.</i>	<i>Jāatbalsta cilvēki, kas vēlas uzsākt vai paplašināt savu uzņēmējdarbību, pilnveidojot savas prasmes.</i>
3.6.	<i>Sadzīves pakalpojumu attīstība lauku teritorijās</i>	<i>Iespējas laukos attīstīties mazajai uzņēmējdarbībai; lauku iedzīvotājiem pieejami jauni pakalpojumi, uzlabota esošo pakalpojumu kvalitāte.</i>	<i>Jāatbalsta individuālo pakalpojumu attīstība un jaunu pakalpojumu radīšana (infrastruktūra, aprīkojums, prasmju paaugstināšana).</i>
3.7.	<i>Mājražotāju un amatnieku darbības un kooperācijas attīstība</i>	<i>Teritorijā attīstīsies mājražošana un amatniecība, samazināsies bezdarbs, palielināsies mājražotāju un amatnieku konkurētspēja un tirgus iespējas, attīstīsies jauni produkti.</i>	<i>Jāatbalsta esošie mājražotāji un amatnieki, kā arī tie cilvēki, kas vēlas uzsākt šādu uzņēmējdarbību. Jāatbalsta kooperācijas aktivitātes, it īpaši, produkcijas virzībai tirgū un tirdzniecības vietu izveidei. Jāveicina mājražotāju un amatnieku iesaistīšanās tūrisma piedāvājuma veidošanā.</i>
3.8.	<i>NVO darbības aktivizēšana</i>	<i>Nostiprināsies esošo NVO darbība, veidosies jaunas NVO. Iedzīvotāji aktīvāk iesaistīsies vietējās kopienas dzīvē, viņiem būs vairāk iespēju lietderīgi, radoši un saturīgi pavadīt brīvo laiku.</i>	<i>Jāatbalsta NVO iniciatīvas, kā arī sadarbība starp NVO partnerības teritorijā un ar citām partnerībām (kopīgi pasākumi, pieredzes apmaiņa, mācības); jāatbalsta NVO telpu iekārtošana un aprīkošana.</i>
3.9.	<i>Kvalitatīvu brīvā laika pavadīšanas iespēju tālāka attīstība</i>	<i>Iedzīvotājiem un viesiem būs vairāk iespēju kvalitatīvi un interesanti pavadīt brīvo laiku. Dzīves vide partnerības teritorijā kļūs pievilcīgāka. Partnerības teritoriju apmeklēs vairāk tūristu.</i>	<i>Jānodrošina kultūras, sporta u.tml. infrastruktūras uzturēšana un tālāka attīstība, lai varētu vietējiem iedzīvotājiem un viesiem piedāvāt mūsdienīgas iespējas kvalitatīvi pavadīt brīvo laiku. Jāatbalsta jaunu brīvā laika pavadīšanas iespēju radīšana un lielāka skaita iedzīvotāju iesaistīšana pašdarbības, sporta u.c. pasākumos. Jāveicina plašāka mēroga sadarbība kultūras, izglītības un sporta jomās partnerības teritorijā un ar citām</i>

			<i>partnerībām.</i>
4.	DRAUDI	Ko tas nozīmē?	Secinājumi – kas jādara, lai novērstu draudu ietekmi?
Šeit stratēģijas izstrādātājs sniedz vispārēju apkopojumu par ārējiem faktoriem, kas nākotnē varētu veicināt esošās situācijas pasliktināšanos. Parasti šajā nodaļā apskata politiska vai dabas risku iespējamību.			
4.1.	<i>Valsts politikas prioritāte ir lielie attīstības centri</i>	<i>Lauku teritorijām pieejamas mazākas iespējas un finanšu resursi attīstībai; iedzīvotāji pārceļas dzīvot uz lielajiem centriem, kur ir labāk apmaksātas darbavietas un pieejams vairāk pakalpojumu un atpūtas iespēju.</i>	<i>Jāveicina lauku uzņēmējdarbības attīstība, lai uzlabotu vispārējo sociāli ekonomisko situāciju; jāatbalsta pievilcīgākas dzīves vides veidošana laukos.</i>
4.2.	<i>Iedzīvotāju skaita samazināšanās</i>	<i>Turpina samazināties iedzīvotāju skaits, ir zema dzimstība, iedzīvotāji pārceļas uz dzīvi citur, cilvēkresursi aizplūst no partnerības teritorijas. Samazinās vietējo produktu un pakalpojumu patērētāju tirgus, trūkst kvalificēta darbaspēka.</i>	<i>Jāveicina lauku uzņēmējdarbības attīstība, lai uzlabotu vispārējo sociāli ekonomisko situāciju; jāatbalsta pievilcīgākas dzīves vides veidošana laukos.</i>
4.3.	<i>Jaunas administratīvi teritoriālās reformas</i>	<i>Iespējama novadu reorganizācija; iedzīvotāji jūtas nedroši pārmaiņu laikā un meklē labākas dzīves iespējas lielajos centros.</i>	<i>Jāveicina lauku uzņēmējdarbības attīstība, lai uzlabotu vispārējo sociāli ekonomisko situāciju; jāatbalsta pievilcīgākas dzīves vides veidošana laukos.</i>
4.4.	<i>Dabas stihiju un vandālisma negatīvā ietekme uz tūrisma u.c. infrastruktūru</i>	<i>Tiek sabojātas vai iznīcinātas kultūrvēsturiskās vai dabas vērtības; trūkst līdzekļu to atjaunošanai.</i>	<i>Jāatbalsta vides sakopšanas iniciatīvas; jāizglīto iedzīvotāji.</i>

1.4. Teritorijas attīstības vajadzību identificēšana un potenciāla analīze

Vietējā rīcības grupa, pamatojoties uz izvērtēto esošo situāciju un konsultējoties ar visām stratēģijas izstrādē iesaistītajām pusēm, ir noteikusi galvenās vajadzības un potenciālās attīstības jomas, kurām sniedzams atbalsts 2014. – 2020.gada plānošanas periodā. Nosakot galvenās vajadzības un potenciālās attīstības jomas, vietējā rīcības grupa ir ņēmusi vērā ne tikai iepriekš gūtos secinājumus, bet arī iespējamo pieejamo finansējuma apjomu, cilvēkresursus un partnerības kapacitāti. Tā kā stratēģijas izstrādes procesā tika iesaistītas visu partnerības teritoriju dažādas iedzīvotāju grupas, tad vietējo iedzīvotāju identificētajām vajadzībām ir būtiska nozīme Partnerības teritorijas attīstības vajadzību noteikšanā.

Vietējā rīcības grupa ir secinājusi, ka Partnerības teritorijas galvenā bagātība ir dabas resursi, kas ir priekšnoteikums lauksaimniecības un mežsaimniecības, kā arī lauksaimniecības produktu pārstrādei, kokapstrādei un citu produktu ražošanai no blakusproduktiem. Šīm nozarēm ir potenciāls attīstīties arī turpmāk. Turklāt, teritorijai nozīmīga ir arī dažādu pakalpojumu sniegšana. Visas šīs nozares veido nozīmīgu vietējās ekonomikas daļu un sastāda būtisku nodarbinātības daļu. Tās balstās uz vietējiem resursiem un vietējo iedzīvotāju zināšanām un prasmēm. Ražotājiem un pakalpojumu sniedzējiem ir nepieciešams finansiāls atbalsts ražošanas iekārtu, aprīkojuma un inventāra iegādei, lai ražotu jauna veida produktus, piedāvātu jaunus pakalpojumus un uzlabotu esošo produktu un pakalpojumu kvalitāti.

Vietējā rīcības grupa ir secinājusi, ka perspektīva nozare Partnerības teritorijā ir arī tūrisms, jo teritorijā ir interesanti dabas un kultūrvēstures objekti. Teritorijas vienojošais objekts – Gaujas upe un tās pietekas – ir viens no vissvarīgākajiem resursiem. Partnerības teritorijā līdz šim ir īstenoti daudzi dažāda veida un apjoma tūrisma projekti, bet, neskatoties uz to, tūrisma pakalpojumu sniegšanas kvalitāte ir nepārtraukti jāpaaugstina. Uzņēmējdarbība tūrismā var attīstīties gan kā galvenais darbības virziens, gan kā papildu nozare lauksaimniecībai vai produktu pārstrādei. Ir iespējams veidot jaunus tūrisma objektus, uzlabot esošo objektu pievilcību un pieejamību un vairāk popularizēt partnerības teritorijas tūrisma piedāvājumu.

Vietējā rīcības grupa ir secinājusi, ka līdz šim neizmantots potenciāls Partnerības teritorijā ir mājražošana un amatniecība. Reģistrēto mājražotāju un amatnieku skaits ir ļoti neliels, atsevišķos pagastos tādu vispār nav. Partnerības teritorijā visaktīvākie amatnieki un mājražotāji darbojas Beverīnas novadā, kur ir nodibināta arī amatnieku biedrība. Arī citur Partnerības teritorijā ir zināmas iestrādes, jo iedzīvotāji nodarbojas ar lauksaimniecības produktu pārstrādi, produktu ražošanu un amatniecību mājas apstākļos. Šie cilvēki ir jāiedrošina oficiāli uzsākt uzņēmējdarbību, jāpalīdz dokumentu un formalitāšu kārtosānā. Zemnieku saimniecībām mājražošana varētu veidoties kā papildu nozare galvenajai ražošanas nozarei. Nelielajiem ražotājiem ir nepieciešams finansiāls atbalsts aprīkojuma un inventāra iegādei. Atsevišķos gadījumos ir nepieciešama palīdzība prasmju uzlabošanai un oficiāla sertifikāta iegūšanai.

Vietējā rīcības grupa ir secinājusi, ka Partnerības teritorijā ir vāji attīstīta ražotāju sadarbība un kooperācija, un nākotnē tā noteikti būtu jāveicina. Salīdzinoši veiksmīgāka kooperācija ir tradicionālajās nozarēs, piemēram, piena lopkopībā, bet ļoti vāja – nelielo ražotāju un uzņēmēju vidū. It īpaši nozīmīga sadarbība varētu veidoties vietējās produkcijas realizēšanas jomā, un šo virzienu vajadzētu finansiāli atbalstīt.

Ņemot vērā Partnerības teritorijas atrašanās vietu, vispārējo demogrāfisko un ekonomisko situāciju laukos, vietējā rīcības grupa uzskata, ka svarīgi ir atbalstīt jebkura veida uzņēmējdarbības iniciatīvu,

kas ir uzsākta Partnerības teritorijā, jo tā piesaista cilvēkus teritorijai un dod ieguldījumu kopējā attīstībā.

Vietējā rīcības grupa ir secinājusi, ka Partnerības teritorijas pilsētās, pagastos, novados darbojas aktīvi un radoši cilvēki, kas apvienojušies nevalstiskajās organizācijās, interešu grupās, iesaistās pašdarbības un sporta entuziastu kolektīvos un piedalās sabiedriskos pasākumos. Iedzīvotāju aktivizēšanā savu ieguldījumu ir devusi arī LEADER programma. Arī turpmāk ir nepieciešams veicināt dažādas sabiedriskas aktivitātes, lai vairāk vietējo iedzīvotāju iekļautos savas vietējās kopienas dzīvē. Lai dzīves vide lauku teritorijās kļūtu pievilcīgāka, nepieciešams uzlabot un papildināt infrastruktūru brīvā laika pavadīšanas aktivitātēm dažādām vecuma un interešu grupām, kas dotu iespējas saturīgi atpūsties tuvāk savai dzīves vietai. Dabas un kultūrvēstures objektu, parku un citu sabiedrisku vietu sakārtošana un labiekārtošana arī ir ļoti nozīmīga vietas potenciāla paaugstināšanā, un šāda veida aktivitātēs labprāt iesaistās vietējie iedzīvotāji. Iedzīvotājiem nozīmīgs arī ir kvalitatīvu mūžizglītības pasākumu piedāvājums. Partnerības teritorijā svarīgs ir arī atbalsts sociāli mazāk aizsargātākajām iedzīvotāju grupām, padarot vidi vieglāk pieejamu un iesaistot šos iedzīvotājus sabiedriskajās aktivitātēs.

Vietējā rīcības grupa, konsultējoties ar stratēģijas izstrādē iesaistītajām pusēm un pamatojoties uz SVID analīzes secinājumiem, uzskata, ka 2014.-2020.gadā LEADER programmas atbalsta galvenais mērķis ir lauku vides saglabāšana un stiprināšana, attīstot vietējo ekonomiku, sociālo un kultūrvēsturisko vidi.

1.5. Starpteritoriālās un starpvalstu sadarbības vajadzību novērtējums

Iepriekšējā plānošanas periodā VRG nav bijusi aktīva starpteritoriālajā un starpvalstu sadarbībā, bet atsevišķām Partnerības teritorijas pašvaldībām ir liela ilgtermiņa sadarbības pieredze ar citām Latvijas un arī ārvalstu pašvaldībām. Piemēram, Valkas novads sadarbojas ar Valgas pilsētu un apriņķi Igaunijā, aptverot ļoti dažādas sadarbības jomas; Strenčiem kā plostnieku pilsētai ir interesanta sadarbības pieredze ar vairāku valstu plostnieku pilsētām. Šo sadarbības potenciālu varētu izmantot un veidot jaunas sadarbības formas, iesaistot tajā VRG un meklējot atbilstošus partnerus jau esošajās pašvaldību partneru valstīs.

Viena no potenciālajām sadarbības jomām ir tūrisms. Tūrismā ir jāveicina sadarbība Vidzemes reģionā, kā arī sadarbība ar Igaunijas pierobežas teritorijām. It īpaši uzmanība ir jāvelta tūrisma attīstībai saistībā ar Gaujas upi un tās pietekām, jo Gauja ir partnerību vienojošais elements. Tā kā Partnerības teritorijā liels īpatsvars ir īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, tad būtu noderīga pieredzes apmaiņa un kopīgu risinājumu meklēšana šādu teritoriju efektīvai apsaimniekošanai un izmantošanai tūrisma attīstībā.

Viens no VRG mērķiem ir veicināt mājrāžošanas, amatniecības un citu mazās uzņēmējdarbības formu attīstību. Arī šajā jomā noderētu citu VRG pieredze gan Latvijas, gan starptautiskā mērogā. VRG teritorijā visaktīvākie amatnieki darbojas Beverīnas novadā, bet interese ir arī citur teritorijā. Labās prakses piemēri varētu iedrošināt VRG teritorijas iedzīvotājus nopietnāk pievērsties šādām nodarbēm.

VRG teritorijas pagastos un pilsētās aktīvi darbojas dažādi sporta veidu klubi un citas interešu grupas. Arī sports un brīvā laika pavadīšana varētu būt vienojošs elements sadarbībai ar citām Latvijas VRG

un ārvalstu partneriem. Attiecīgas infrastruktūras uzlabošana un kopīgu pasākumu rīkošana piesaistītu brīvā laika aktivitātēm lielāku interesentu skaitu un bagātinātu brīvā laika pavadīšanas iespējas ciemos un pilsētās.

VRG biedri ir izteikuši vēlmi sadarboties ar citām VRG, lai iepazītos ar viņu pieredzi VRG darbības organizēšanā un veiksmīgākos risinājumus izmantotu savas VRG darbībā. Potenciālie sadarbības partneri vispirms varētu būt tuvākās VRG, kas atrodas kaimiņos. Varēti veidoties arī kopīgi projekti. Pieredzes apmaiņa aktivizētu VRG darbību un piesaistītu arī jaunus biedrus.

2. Stratēģiskā daļa

2.1. Vīzija un stratēģiskie mērķi

Vīzija:

Lauku partnerības ZIEMEĻGAUJA teritorijā iedzīvotājiem ir nodrošinātas iespējas dzīvot sakārtotā lauku vidē, kur attīstās uzņēmējdarbība, tiek saglabātas dabas un kultūrvēsturiskās vērtības un kur ikviens var radoši un aktīvi darboties atbilstoši savām interesēm un iesaistīties vietējās kopienas dzīvē.

Stratēģiskie mērķi:

M1 Atbalsta sniegšana vietējās ekonomikas attīstībai

M2 Kvalitatīvas dzīves vides veidošana

2.1.1. Starpteritoriālās un starpvalstu sadarbības mērķi

VRG vēlas attīstīt starpteritoriālo un starpvalstu sadarbību šādu mērķu sasniegšanai:

- Tūrisma attīstība Gaujas upes baseinā,
- Aizsargājamo dabas teritoriju ilgtspējīga izmantošana,
- Mazo uzņēmējdarbības formu attīstības veicināšana,
- Brīvā laika pavadīšanas iespēju dažādošana,
- VRG darbības aktivizēšana.

2.2. Stratēģiskie novērtējuma rādītāji

Stratēģiskajiem mērķiem Partnerība ir izvēlējusies vairākus stratēģiskos novērtējuma rādītājus, kas noteiktos laika posmos ļaus noteikt stratēģijas ieviešanas progresu un vērtēt, vai ir nepieciešami grozījumi stratēģijas ieviešanas gaitā, ja plānotie rezultāti netiek sasniegti.

Izvirzīto stratēģisko mērķu sasniegšanu Partnerība var ietekmēt tikai daļēji, jo vietējā rīcības grupa nav vienīgais attīstības virzītājs savā darbības teritorijā, un noteiktas darbības veiks arī pašvaldības un citas organizācijas. Lai novērtēšana būtu vienkāršāka un vērtējamie rezultāti viegli apkopojami, par rezultātiem ir noteikti publiskās datu bāzēs pieejami statistiski rādītāji un arī rādītāji, ko pašvaldības izmanto savu attīstības programmu ieviešanas progresa vērtēšanai.

Novērtējuma rādītāji tiek izmantoti tie paši, kuri ir definēti esošajā situācijā (skat. 1.1.2.).

Partnerības izvēlētie stratēģisko mērķu sasniegšanas novērtējuma rādītāji ir šādi:

Stratēģiskais mērķis	Novērtējuma rādītājs	Novērtēšanas periods
<i>M1 Atbalsta sniegšana vietējās ekonomikas attīstībai</i>	Tirgus sektora ekonomiski aktīvo uzņēmumu skaits VRG darbības teritorijā uz 1000 iedzīvotājiem Datu avots – www.csb.gov.lv	Bāze 2013.gads – 66 2018.gads – vismaz 66 2020.gads – vismaz 66 Mērķis ir saglabāt esošo uzņēmumu skaitu un sniegt atbalstu to veiksmīgai attīstībai un jaunu uzņēmumu veidošanai
	Bezdarba līmenis pret darbspējīgā vecumā esošajiem Datu avots – www.csb.gov.lv vai www.nva.gov.lv	Bāze 2014.gads – 6,74% 2018.gads – ne vairāk kā 6,74% 2020.gads – ne vairāk kā 6,74% Mērķis ir nepaaugstināt esošo bezdarba līmeni un sniegt atbalstu tā pazemināšanai
<i>M2 Kvalitatīvas dzīves vides veidošana</i>	Rīcības grupas teritorijā reģistrēto nevalstisko organizāciju skaits Datu avots – http://www.lursoft.lv/lursoft-statistika/	Bāze 2014.gads – 111 2018.gads – ne mazāk kā 111 2020.gads – ne mazāk kā 111 Mērķis ir saglabāt esošo reģistrēto nevalstisko organizāciju skaitu un veicināt jaunu reģistrēto nevalstisko organizāciju rašanos
	Rīcības grupas teritorijā darbojošos pašdarbības kolektīvu un pulciņu skaits Datu avots – pašvaldību sniegtā informācija vai www.kulturaskarte.lv	Bāze 2014.gads – 87 2018.gads – ne mazāk kā 90 2020.gads – ne mazāk kā 93 Mērķis ir aizvien vairāk iedzīvotāju iesaistīt pašdarbībā un citās sabiedriskās aktivitātēs
	Sabiedriski aktīvu cilvēku skaits (dalībnieku skaits pašdarbības kolektīvos, pulciņos, sporta klubos u.c. iniciatīvās) Datu avots – pašvaldību sniegtā informācija	Bāze 2014.gads – 1173 2018.gads – 1215 2020.gads – 1255 Mērķis ir aizvien vairāk iedzīvotāju iesaistīt sabiedriskās aktivitātēs

2.3. Inovatīvo risinājumu identificēšana un atbilstības kritēriji to noteikšanai

Vērtējot projektu atbilstību VRG attīstības stratēģijai, viens no projektu vērtēšanas kvalitatīvajiem kritērijiem ir projekta novitāte (Cik lielā mērā projekts ir inovatīvs?). Vērtējums tiek veikts, pamatojoties uz projekta iesniegumā sniegto informāciju.

Ar jauninājumiem jeb inovācijām tiek saprasts jebkurš jauninājums, piemēram, jauni produkti, jauni pakalpojumi, jauni risinājumi u.c. konkrētajā vietā VRG teritorijā. Projektu iesniedzējiem jācenšas pēc iespējas detalizētāk aprakstīt un pamatot plānotos jauninājumus. Jauninājumiem pamatā var būt viens vai vairāki no šiem aspektiem:

- Oriģinalitāte - netradicionāli risinājumi teritorijas attīstības veicināšanai un identitātes stiprināšanai, kas ir radīti un īstenoti konkrētajā pašvaldībā vai pārņemti no citām Latvijas pašvaldībām vai ārvalstu prakses, veiksmīgi pielāgojot tos vietējiem apstākļiem;
- Resursu izmantošanas efektivitāte – risinājumi teritoriju attīstībai, kas balstās uz vietējiem resursiem un vērtībām un palīdz ilgtermiņā atrisināt konstatētās problēmas bez lieliem finanšu resursu ieguldījumiem;
- Sabiedriskā nozīme (ilgtspēja) – risinājumi, kas atstāj pozitīvu ietekmi uz vietējo sabiedrību, aktivizējot vietējos iedzīvotājus;
- Partnerība – risinājumi, kas veicinājuši sadarbību un dažādu nozaru / jomu kopdarbu un mīļiedarbi teritorijas attīstības jautājumu risināšanā.

3. Rīcības plāns uzdevumu izpildei

Vietējā rīcības grupa ir izstrādājusi rīcības plānu stratēģijas īstenošanai laika posmā no 2016.gada līdz 2020.gadam, un katram izvirzītajam stratēģiskajam mērķim ir plānotas rīcības atbilstoši piešķirtajam finansējumam no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai. Rīcības plāns 2015. gadā ir sagatavots VRG stratēģijas 1. daļas finansējumam, kuru plānots apgūt līdz 2018. gada beigām, sasniedzot mērķu novērtējuma rādītājus vismaz 85% apmērā, lai 2019. gadā saņemtu atlikušo otro finansējuma daļu.

Visas rīcības ir pamatotas ar sadaļā 1.4. identificētajām teritorijas attīstības vajadzībām un potenciālu, turklāt visām rīcībām ir jātuvina stratēģisko mērķu sasniegšanas novērtējuma rādītāju izpilde. Katrai rīcībai tiek noteikti savi rezultātu rādītāji, kas parāda, kādā apjomā ir plānota šī rīcība.

Vietējā rīcības grupa ir izzinājusi un apkopojusi pa rīcībām iespējamo atbalstāmo darbību priekšlikumus, ko izteica vietējie iedzīvotāji, NVO pārstāvji, pašvaldību pārstāvji, uzņēmēji, lauku uzņēmējdarbības speciālisti u.c. interesenti, kā arī ieteica eksperti, kas vērtēja iepriekšējā plānošanas perioda LEADER projektu ieguldījumu saistībā ar novadu attīstības programmām. Vienā projektā var tikt ietvertas vairākas attiecīgās rīcības darbību idejas.

Tā kā Partnerības teritorijā ir liels īpaši aizsargājamo dabas teritoriju īpatsvars, tad šādās teritorijās projektos plānotās darbības ir jāīsteno atbilstoši spēkā esošo normatīvo aktu nosacījumiem.

3.1. Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai atbalstītās rīcības

Stratēģiskais mērķis Nr. 1 Atbalsta sniegšana vietējās ekonomikas attīstībai

Rīcība 1.1. Jaunu produktu radīšana un esošo attīstīšana

Rīcības apraksts:

Atbalsts esošajiem un topošajiem uzņēmējiem jaunu produktu radīšanai un esošo produktu attīstībai, izmantojot vietējos resursus, paaugstinot darbinieku produktivitāti un veicinot uzņēmējdarbības attīstību un nodarbinātību VRG darbības teritorijā.

Iespējamie risinājumi:

- Dažāda veida lauksaimniecības produktu pārstrāde un produkcijas iepakošana;
- Kvalitatīvu darba apstākļu radīšana uzņēmumos;
- Jaunu ražotņu veidošana un esošo ražotņu attīstība;
- Sadarbība starp ražotājiem, kooperācijas iniciatīvu attīstība;
- Dažāda veida mācības darbinieku produktivitātes pilnveidošanai un jaunu prasmju apgūšanai.

Saskaņā ar MK noteikumiem „Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība lauku attīstībai apakšpasākumā „Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju”” rīcības ietvaros ir attiecināmas šādas izmaksas:

- jaunu pamatlīdzekļu un programmnodrošinājuma iegāde un uzstādīšana;
- jaunas būvniecības, būves pārbūves, būves ierīkošanas, būves novietošanas un būves atjaunošanas, ja būve tiek tehniski vai funkcionāli uzlabota;
- jaunu būvmateriālu iegāde;
- ar sabiedriskām attiecībām saistītas izmaksas, kas nepieciešamas produktu un pakalpojumu atpazīstamības tēla veidošanai;
- patentu, licenču, autortiesību un preču zīmju saņemšanas vai izmantošanas izmaksas;
- vispārējās izmaksas;
- maksa par darbinieku dalību mācībās;
- komandējuma izmaksas;
- PVN, ja nav atgūstams.

Rīcības īstenošanas vieta: VRG darbības teritorija un MK noteikumos „Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība lauku attīstībai apakšpasākumā „Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju”” minētie izņēmumi.

Atbilstība Lauku attīstības programmai:

Apakšpasākuma 19.2. „Darbību īstenošana saskaņā ar SVVA stratēģiju” aktivitātei „Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas”, darbībai „Jaunu produktu un pakalpojumu radīšanai, esošo produktu un pakalpojumu attīstīšanai, to realizēšanai tirgū un kvalitatīvu darba apstākļu radīšanai”,

darbībai "Lauksaimniecības produktu pārstrāde, to realizēšana tirgū un kvalitatīvu darba apstākļu radīšana" un darbībai "Darbinieku produktivitātes kāpināšana".

Rīcība 1.2. Jaunu pakalpojumu radīšana un esošo attīstīšana

Rīcības apraksts:

Atbalsts esošajiem un topošajiem uzņēmējiem jaunu pakalpojumu radīšanai un esošo pakalpojumu attīstībai, nodrošinot pakalpojumu pieejamību vietējiem iedzīvotājiem, paaugstinot darbinieku produktivitāti un veicinot uzņēmējdarbības attīstību un nodarbinātību VRG darbības teritorijā.

Iespējamie risinājumi:

- Esošo pakalpojumu kvalitātes uzlabošana un piedāvājumu popularizēšana;
- Kvalitatīvu darba apstākļu radīšana pakalpojumu sniedzēju uzņēmumos;
- Jaunu pakalpojumu veidošana;
- Attālinātās nodarbinātības veicināšana;
- Sadarbība starp pakalpojumu sniedzējiem, kooperācijas iniciatīvu attīstība;
- Dažāda veida mācības pakalpojumu sniedzēju prasmju pilnveidošanai un jaunu prasmju apgūšanai.

Saskaņā ar MK noteikumiem „Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība lauku attīstībai apakšpasākumā „Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju”” rīcības ietvaros ir attiecināmas šādas izmaksas:

- jaunu pamatlīdzekļu un programmnodrošinājuma iegāde un uzstādīšana;
- jaunas būvniecības, būves pārbūves, būves ierīkošanas, būves novietošanas un būves atjaunošanas, ja būve tiek tehniski vai funkcionāli uzlabota;
- jaunu būvmateriālu iegāde;
- ar sabiedriskām attiecībām saistītas izmaksas, kas nepieciešamas produktu un pakalpojumu atpazīstamības tēla veidošanai;
- patentu, licenču, autortiesību un preču zīmju saņemšanas vai izmantošanas izmaksas;
- vispārējās izmaksas;
- maksa par darbinieku dalību mācībās;
- komandējuma izmaksas;
- PVN, ja nav atgūstams.

Rīcības īstenošanas vieta: VRG darbības teritorija un MK noteikumos „Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība lauku attīstībai apakšpasākumā „Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju”” minētie izņēmumi.

Atbilstība Lauku attīstības programmai:

Apakšpasākuma 19.2. „Darbību īstenošana saskaņā ar SVVA stratēģiju” aktivitātei „Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas”, darbībai „Jaunu produktu un pakalpojumu radīšanai, esošo

produktu un pakalpojumu attīstīšanai, to realizēšanai tirgū un kvalitatīvu darba apstākļu radīšanai” un darbībai “Darbinieku produktivitātes kāpināšana”.

Rīcība 1.3. Vietējo produktu realizācija tirgū

Rīcības apraksts:

Atbalsts vietējiem uzņēmējiem jaunu tirdzniecības vietu un realizācijas veidu veidošanai un esošo attīstībai, VRG darbības teritorijā ražoto produktu un sniegto pakalpojumu atpazīstamības paaugstināšanai, veicinot uzņēmējdarbības attīstību un nodarbinātību VRG darbības teritorijā.

Iespējamie risinājumi:

- Tirdzniecības vietu izveidošana, aprīkošana, labiekārtošana;
- Citu veidu vietējo produktu tirdzniecības noieta vietu (piem., tiešā tirdzniecība, interneta veikals, mājražotāju un amatnieku tirdziņi) veidošana;
- Vietējo produktu atpazīstamības veicināšana;
- Sadarbība starp uzņēmējiem kopīgu tirdzniecības risinājumu izveidē, kooperācijas iniciatīvu attīstība.

Saskaņā ar MK noteikumiem „Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība lauku attīstībai apakšpasākumā „Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju”” rīcības ietvaros ir attiecināmas šādas izmaksas:

- jaunu pamatlīdzekļu un programmnodrošinājuma iegāde un uzstādīšana;
- jaunas būvniecības, būves pārbūves, būves ierīkošanas, būves novietošanas un būves atjaunošanas, ja būve tiek tehniski vai funkcionāli uzlabota;
- jaunu būvmateriālu iegāde;
- ar sabiedriskām attiecībām saistītas izmaksas, kas nepieciešamas produktu un pakalpojumu atpazīstamības tēla veidošanai;
- patentu, licenču, autortiesību un preču zīmju saņemšanas vai izmantošanas izmaksas;
- vispārējās izmaksas;
- PVN, ja nav atgūstams.

Rīcības īstenošanas vieta: VRG darbības teritorija un MK noteikumos „Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju sagatavošanai un īstenošanai” un MK noteikumos „Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība lauku attīstībai apakšpasākumā „Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju”” minētie izņēmumi.

Atbilstība Lauku attīstības programmai:

Apakšpasākuma 19.2. „Darbību īstenošana saskaņā ar SVVA stratēģiju” aktivitātei „Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas”, darbībai „Vides radīšana vai labiekārtošana vietējās produkcijas realizēšanai un jaunu realizācijas veidu īstenošana”.

Stratēģiskais mērķis Nr.2 Kvalitatīvas dzīves vides veidošana

Rīcība 2.1. Vides sakārtošana

Rīcības apraksts:

Atbalsts sabiedriskās infrastruktūras – dabas un kultūrvēsturisku objektu sakārtošanai, pieejamības uzlabošanai un teritorijas labiekārtošanai, kuras nepieciešamību apstiprina apzinātās vietējo iedzīvotāju vajadzības un kas popularizē VRG teritoriju kā kvalitatīvu dzīves, atpūtas un tūrisma vietu. Plānotajam mērķim nevar būt komerciāls raksturs, un par projekta rezultātu izmantošanu nevar prasīt samaksu.

Iespējamie risinājumi:

- Dabas un kultūrvēsturisku objektu, sabiedrisku vietu sakārtošana un pieejamības uzlabošana, tai skaitā, vides pielāgošana cilvēkiem ar kustību traucējumiem;
- Kultūrvēsturisko ēku vai to arhitektonisko elementu atjaunošana;
- Vienotu informatīvo norāžu un stendu uzstādīšana par tūrisma objektiem, dabas un kultūrvēstures vērtībām, sabiedriskajām vietām.

Saskaņā ar MK noteikumiem „Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība lauku attīstībai apakšpasākumā „Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju”” rīcības ietvaros ir attiecināmas šādas izmaksas:

- jaunu pamatlīdzekļu iegāde un uzstādīšana;
- jaunas būvniecības, būves pārbūves, būves ierīkošanas, būves novietošanas, būves atjaunošanas un būves restaurācijas izmaksas;
- jaunu būvmateriālu iegāde;
- teritorijas labiekārtošana;
- ar sabiedriskām attiecībām saistītas izmaksas, kuras nepieciešamas vietas potenciāla un pievilcības veidošanai;
- vispārējās izmaksas;
- PVN, ja nav atgūstams.

Rīcības īstenošanas vieta: VRG darbības teritorija un MK noteikumos „Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība lauku attīstībai apakšpasākumā „Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju”” minētie izņēmumi.

Atbilstība Lauku attīstības programmai:

Apakšpasākuma 19.2. „Darbību īstenošana saskaņā ar SVVA stratēģiju” aktivitātei „Vietas potenciāla attīstības iniciatīvas”, darbībai „Vietējās teritorijas, tostarp dabas un kultūras objektu, sakārtošanai, lai uzlabotu pakalpojumu pieejamību, kvalitāti un sasniedzamību”.

Rīcība 2.2. Saturīga brīvā laika pavadīšana

Rīcības apraksts:

Atbalsts iniciatīvām, kas dažādo sabiedriskās aktivitātes, sporta un mūžizglītības iespējas, iesaistot arī jauniešus un mazaizsargātās personas (bērnus, pensionārus, invalīdus, bezdarbniekus u.c. sociāli mazaizsargāto personu grupas, kas noteiktas saskaņā ar 11.01.2005. MK Noteikumiem Nr.32), un kuru nepieciešamību apstiprina apzinātās vietējo iedzīvotāju vajadzības, veicinot VRG darbības teritorijas popularizēšanu un vietējo kopienu sadarbību.

Plānotajam mērķim nevar būt komerciāls raksturs, un par projekta rezultātu izmantošanu nevar prasīt samaksu.

Iespējamie risinājumi:

- Telpu un vietu iekārtošana un aprīkošana ar inventāru brīvā laika nodarbībām;
- Rotaļu laukumu izveide/labiekārtošana/papildināšana;
- Inventāra iegāde dažādiem sporta veidiem;
- Sporta zāļu/telpu/laukumu/trašu ierīkošana/labiekārtošana;
- Dažāda veida mācību un izglītojošu vasaras nometņu organizēšana.

Saskaņā ar MK noteikumiem „Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība lauku attīstībai apakšpasākumā „Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju”” rīcības ietvaros ir attiecināmas šādas izmaksas:

- jaunu pamatlīdzekļu iegāde un uzstādīšana;
- jaunas būvniecības, būves pārbūves, būves ierīkošanas, būves novietošanas, būves atjaunošanas un būves restaurācijas izmaksas;
- jaunu būvmateriālu iegāde;
- teritorijas labiekārtošana;
- mācību izmaksas;
- ar sabiedriskām attiecībām saistītas izmaksas, kuras nepieciešamas vietas potenciāla un pievilcības veidošanai;
- vispārējās izmaksas;
- personāla atalgojuma izmaksas un darbības nodrošināšanas izmaksas;
- PVN, ja nav atgūstams.

Rīcības īstenošanas vieta: VRG darbības teritorija un MK noteikumos „Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība lauku attīstībai apakšpasākumā „Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju”” minētie izņēmumi.

Atbilstība Lauku attīstības programmai:

Apakšpasākuma 19.2. „Darbību īstenošana saskaņā ar SVVA stratēģiju” aktivitātei „Vietas potenciāla attīstības iniciatīvas”, darbībai „Sabiedrisko aktivitāšu (tostarp apmācību un interešu klubu, sociālās aprūpes vietu, kultūras, vides aizsardzības, sporta un citas brīvā laika pavadīšanas veidu) dažādošanai”.

Rīcība 2.3. Kultūras un tradīciju kopšana

Rīcības apraksts:

Atbalsts VRG darbības teritorijas kultūras, vēstures un intelektuālo vērtību apzināšanai un pieejamības nodrošināšanai sabiedrībai, infrastruktūras izveidei, aparatūras un inventāra iegādei kultūras pakalpojumu attīstībai un vietējo tradīciju stiprināšanai.

Plānotajam mērķim nevar būt komerciāls raksturs, un par projekta rezultātu izmantošanu nevar prasīt samaksu.

Iespējamie risinājumi:

- Tautas tērpu un mūzikas instrumentu iegāde pašdarbības kolektīviem;
- Apskaņošanas un apgaismošanas aparatūras iegāde;
- Muzeja telpu / piemiņas vietu ierīkošana/labiekārtošana;
- Brīvdabas skatuves atjaunošana, izveidošana vai labiekārtošana;
- Mācību organizēšana par kultūras un tradīciju tēmām.

Saskaņā ar MK noteikumiem „Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība lauku attīstībai apakšpasākumā „Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju”” rīcības ietvaros ir attiecināmas šādas izmaksas:

- jaunu pamatlīdzekļu iegāde un uzstādīšana;
- jaunas būvniecības, būves pārbūves, būves ierīkošanas, būves novietošanas, būves atjaunošanas un būves restaurācijas izmaksas;
- jaunu būvmateriālu iegāde;
- teritorijas labiekārtošana;
- mācību izmaksas;
- ar sabiedriskām attiecībām saistītas izmaksas, kuras nepieciešamas vietas potenciāla un pievilcības veidošanai;
- vispārējās izmaksas;
- personāla atalgojuma izmaksas un darbības nodrošināšanas izmaksas;
- PVN, ja nav atgūstams.

Rīcības īstenošanas vieta: VRG darbības teritorija un MK noteikumos „Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība lauku attīstībai apakšpasākumā „Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju”” minētie izņēmumi.

Atbilstība Lauku attīstības programmai:

Apakšpasākuma 19.2. „Darbību īstenošana saskaņā ar SVVA stratēģiju” aktivitātei „Vietas potenciāla attīstības iniciatīvas”, darbībai „Vietējās teritorijas, tostarp dabas un kultūras objektu, sakārtošanai, lai uzlabotu pakalpojumu pieejamību, kvalitāti un sasniedzamību” un darbībai „Sabiedrisko aktivitāšu (tostarp apmācību un interešu klubu, sociālās aprūpes vietu, kultūras, vides aizsardzības, sporta un citas brīvā laika pavadīšanas veidu) dažādošanai”.

Nr.	Mērķis / Rīcība	LAP 2014.-2020. atbilstošā apakšpasākuma aktivitāte	Maksimālā attiecināmo izmaksu summa vienam projektam (EUR)	Maksimālā atbalsta intensitāte (%)	Īstenošanas kārtas (izsludināšanas princips)	Rezultātu rādītāji
(1.)	(2.)	(3.)	(4.)	(5.)	(6.)	(7.)
Mērķis Nr.1 – Atbalsta sniegšana vietējās ekonomikas attīstībai						
1.1.	Jaunu produktu radīšana un esošo attīstīšana	5.1. Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas	50 000	80 – kopprojekts 70 – pārējie projekti	2 kārtas (vienu - 2016., vienu - 2017.)	<ul style="list-style-type: none"> - Darbību uzsākuši vai paplašinājuši 7 uzņēmēji - Izveidotas 4 jaunas darbavietas - Saglabātas 5 esošās darbavietas - Uzsākta 4 jaunu produktu ražošana - Uzlabojušies darba apstākļi 2 uzņēmumos - Iegādātas jaunas iekārtas vai aprīkojums 7 uzņēmumiem - Mācībās prasmes ieguvuši vai pilnveidojuši 5 darbinieki
1.2.	Jaunu pakalpojumu radīšana un esošo attīstīšana	5.1. Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas	50 000	80 – kopprojekts 70 – pārējie projekti	2 kārtas (vienu - 2016., vienu - 2017.)	<ul style="list-style-type: none"> - Darbību uzsākuši vai paplašinājuši 6 pakalpojumu sniedzēji - Izveidotas 3 jaunas darbavietas - Saglabātas 4 esošās darbavietas - Uzsākta 4 jaunu pakalpojumu piedāvāšana - Iegādāts aprīkojums 6 pakalpojumu sniedzējiem - Mācībās prasmes ieguvuši vai pilnveidojuši 5 darbinieki
1.3.	Vietējo produktu realizācija tirgū	5.1. Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas	50 000	80 – kopprojekts 70 – pārējie projekti	2 kārtas (vienu - 2016., vienu - 2017.)	<ul style="list-style-type: none"> - Izveidotas vai labiekārtotas 2 tirdzniecības vietas - Iegādāta 1 mobilā izstāžu iekārta - Izveidoti zīmoli 2 vietējiem produktiem - Uzņēmēji piedalījušies 2 tirdziņos vai izstādēs

Mērķis Nr.2 – Kvalitatīvas dzīves vides veidošana						
2.1.	Vides sakārtošana	5.2. Vietas potenciāla attīstības iniciatīvas	30 000	90 – sabiedr. labuma projekts	2 kārtas (viena-2016., viena-2017.)	<ul style="list-style-type: none"> - Sakārtots 1 dabas vai kultūrvēsturisks objekts - Ierīkots 1 lifts vai pacelējs - Izveidota vai labiekārtota 1 dabas taka - Labiekārtots 1 tirgus laukums - Uzbūvēts vai rekonstruēts 1 gājēju tiltiņš - Labiekārtots 1 sabiedriska objekts - Ierīkota 1 sabiedriskā tualete - Uztādītas 10 norādes zīmes - Uztādīti 3 informācijas stendi
2.2.	Saturīga brīvā laika pavadīšana	5.2. Vietas potenciāla attīstības iniciatīvas	30 000	90 – sabiedr. labuma projekts	3 kārtas (viena-2016., viena-2018., viena-2019.)	<ul style="list-style-type: none"> - Iekārtotas un aprīkotas 2 telpas brīvā laika pavadīšanas pasākumiem - Ierīkoti vai labiekārtoti 2 rotaļu laukumi - Labiekārtotas 2 sporta zāles - Labiekārtoti 2 sporta laukumi - Ierīkota 1 slēpošanas trase - Ierīkots 1 hokeja laukums-slidotava - Iegādāts inventārs 5 dažādiem sporta veidiem - Iekārtota 1 radošā darbnīca - Noorganizētas 2 vasaras nometnes - Noorganizētas 2 tematiskās mācības
2.3.	Kultūras un tradīciju kopšana	5.2. Vietas potenciāla attīstības iniciatīvas	20 000	90 – sabiedr. labuma projekts	3 kārtas (viena-2016., viena-2017., viena-2019.)	<ul style="list-style-type: none"> - 4 jaunas iniciatīvas, pašdarbības kolektīvi, pulciņi - Iegādāti tērpi 4 pašdarbības kolektīviem - Iegādāti mūzikas instrumenti 2 kolektīviem - Labiekārtoti 2 muzeji vai novadpētniecības telpas - Iegādāta apgaismošanas un apskaņošanas aparatūra 2 pasākumu rīkotājiem - Iegādāta 1 pārvietojamā skatuve - Izveidota vai labiekārtota 1

						brīvdabas skatuve - Labiekārtota 1 piemiņas vieta - Noorganizētas 2 mācības par kultūras un tradīciju tēmām
--	--	--	--	--	--	---

3.2. Cita ārējā finansējuma nepieciešamība un piesaistīšanas novērtējums

Saskaņā ar esošās situācijas novērtējumu un pieejamajām ELFLA iespējām finansēt vietējās attīstības stratēģijas ieviešanu VRG ir noteikusi papildu nepieciešamības, kas būtu finansējamas no citiem finanšu resursiem. Lai varētu īstenot starpterritoriālajai un starpvalstu sadarbībai šīs stratēģijas 2.1.1.sadaļā izvirzītos mērķus, ir jāmeklē iespējas piesaistīt finansējumu no citām programmām, piemēram, Igaunijas – Latvijas pārrobežu sadarbības programma, „Eiropa pilsoņiem” u.tml.

4. Īstenošana un novērtēšana

4.1. Vietējās rīcības grupas informācijas tīklu veidošanas apraksts un sadarbības nodrošināšana ar dažādām tās darbības teritorijā esošajām organizācijām

Vietējās rīcības grupa sabiedrības informēšanai izmanto Partnerības mājas lapu www.zgauja.lv, reģionālos laikrakstus, darbības teritorijā esošo pašvaldību mājas lapās (Apes novads – www.apesnovads.lv; Valkas novads – www.valka.lv; Smiltenes novads – www.smiltene.lv; Strenču novads – www.strencunovads.lv; Beverīnas novads – www.beverinasnovads.lv; Burtnieku novads – www.burtniekunovads.lv), kā arī pašvaldību vietējos informatīvos izdevumus. Partnerībai jau ir izveidojusies laba sadarbība ar laikrakstiem „Ziemeļlatvija” (galvenā mērķauditorija – Valkas, Smiltenes un Strenču novadi) un „Mālienas Ziņas” (Apes novads), kuros regulāri tiek ievietota informācija par partnerības aktivitātēm. Informācijas tiek ievietota arī reģionālajos laikrakstos „Alūksnes Ziņas” un „Liesma”, kas izplata informāciju galvenokārt Valmieras apkārtnes iedzīvotājiem.

Partnerības informācijas tīkla pamatu veido pašvaldību vietējie koordinatori. Atkarībā no tā, cik novada pagasti ir iesaistīti partnerībā, katrā pašvaldībā šādi koordinatori var būt vairāki. Līdzšinējā pieredze rāda, ka katrā pagastā vai pilsētā ir vismaz viens aktīvs cilvēks – VRG kontaktpersona, kas veic koordinatora funkcijas.

VRG aktīvi sadarbojas ar teritorijas pašvaldībām. Sadarbību ar pašvaldību vadību un iedzīvotājiem veicina tas, ka biedrības padomē ir pārstāvēti visi 6 novadi (novada administrācijas pārstāvis vai uzņēmējs, vai novadā darbojošās NVO pārstāvis). Tādā veidā informācija pēc katras padomes sēdes tiek saņemta uz vietas novados.

Padomes sēžu protokoli tiek izsūtīti ne tikai padomes locekļiem, bet visiem partnerības biedriem, lai tie būtu informēti par padomē lemtu un varētu informēt arī savu pašvaldību iedzīvotājus. Padomes sēžu protokoli ir pieejami arī biedrības mājas lapā.

Uzsākot 2014.-2020.gada plānošanas perioda stratēģijas īstenošanu, katrā partnerības novadā ir plānots organizēt informācijas, mācību, konsultatīvos un pieredzes apmaiņas pasākumus ar nolūku informēt un popularizēt vietējā sabiedrībā partnerības stratēģiju un veicinātu stratēģijas īstenošanu, kā arī sniegt atbalstu potenciālajiem atbalsta saņēmējiem projektu ideju radīšanā, projektu izstrādāšanā un projektu iesniegumu sagatavošanā. Šos pasākumus vadīs partnerības darbinieki, un nepieciešamības gadījumā tiks pieaicināti arī attiecīgi speciālisti, piemēram, par projekta finanšu informācijas sagatavošanu. Ir plānots, ka biedrības administratīvais vadītājs regulāri apmeklēs Partnerības teritorijas pagastus un pilsētas, lai visus interesentus iepazīstinātu ar Partnerības stratēģiju un pēc nepieciešamības sniegtu konsultācijas projektu pieteikumu sagatavošanā.

VRG informēs sabiedrību par projektu īstenošanas gaitu un sasniegtajiem rezultātiem. Informācija būs pieejama Partnerības mājas lapā. Plānošanas perioda laikā vismaz vienu reizi gadā katrā pilsētā un pagastā (vai tuvākajām teritorijām kopā) tiks rīkoti semināri, lai informētu par ieviestajiem projektiem un kopīgi ar iedzīvotājiem novērtētu starpposmu rezultātus, kā arī tiks organizēta projektu rezultātu apskate īstenošanas vietās. Projektu īstenošanā tiks rosināti sagatavot un publicēt informāciju savu uzņēmumu vai organizāciju mājas lapās un savu pašvaldību informatīvajos izdevumos. Stratēģijas īstenošanas beigu posmā informāciju par visiem tās ietvaros ieviestajiem projektiem ir plānots apkopot publikācijā.

4.2. Papildinātības nodrošināšana ar Eiropas Savienības struktūrfondu darbības programmas specifiskajiem atbalsta mērķiem

Stratēģijas ietvaros īstenotajiem projektiem ir iespējama papildinātība ar Eiropas Savienības struktūrfondu darbības programmas specifiskajiem atbalsta mērķiem (turpmāk tekstā - SAM).

SAM 5.5.1. saglabāt, aizsargāt un attīstīt nozīmīgu kultūras un dabas mantojumu, kā arī attīstīt ar to saistītos pakalpojumus

Investīcijas paredzētas teritorijās ar pilnvērtīgi neizmantoju attīstības potenciālu – kultūrvēsturisko teritoriju un ainavu koncentrācijas vietās ar izcilām kultūras un dabas vērtībām, izņemot Natura 2000 tīklā Latvijā iekļautās teritorijas. Investīcijas tiks veiktas saskaņā ar attiecīgās pašvaldības attīstības programmu. Indikatīvās atbalstāmās darbības: uz attīstības programmām balstīta, nozīmīgu kultūras un dabas mantojuma objektu un saistītās infrastruktūras atjaunošana, pārbūve un restaurācija, jaunas infrastruktūras būvniecība ar mērķi pilnveidot kultūras un dabas mantojuma objektā nodrošinātos pakalpojumus, kā arī jaunu pakalpojumu izveidi.

Partnerības stratēģijā plānoto rīcību 2.1. „Vides sakārtošana” un 2.3. „Kultūras un tradīciju kopšana” projekti var tikt īstenoti SAM ietvaros atjaunota vai uzlabota objekta tuvumā un papildināt tā piedāvātos pakalpojumus.

SAM 3.1.1. sekmēt MVK izveidi un attīstību, īpaši apstrādes rūpniecībā un RIS3 prioritārajās nozarēs.

SAM ietvaros tiks veicināta jaunu komersantu veidošana, esošu komersantu izaugsme un apstrādes rūpniecības īpatsvara pieaugums, kam būs tieša ietekme uz jaunu darbavietu radīšanu, produktivitātes kāpumu un inovāciju pakalpojumu pieprasījuma pieaugumu.

Partnerības stratēģijā plānotās rīcības 1.1. „Jaunu produktu radīšana un esošo attīstīšana” projektu īstenotāji varētu izmantot SAM ietvaros izveidoto uzņēmējdarbības infrastruktūru.

Atkarībā no konkrēto projektu specifikas varētu tikt meklēti sinerģiski risinājumi arī ar citiem SAM.

4.3. Projektu konkursu izsludināšanas un projektu vērtēšanas kārtība

Vietējās attīstības stratēģijas īstenošana – projekta iesniegumu pieņemšana notiek kārtās, kas ir noteiktas rīcības plānā, un tā ilgst 30 kalendārās dienas pēc iesniegumu pieņemšanas uzsākšanas.

Projektu konkursus VRG izsludina atbilstoši MK noteikumos „Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība lauku attīstībai apakšpasākumā „Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju”” noteiktajai kārtībai.

VRG ne vēlāk kā mēnesi pirms projektu iesniegumu pieņemšanas uzsākšanas saskaņo ar Lauku atbalsta dienestu šādu informāciju, un Lauku atbalsta dienests to ievieto savā tīmekļa vietnē:

- datumu, kad tiks uzsākta projektu iesniegumu pieņemšana, un projektu īstenošanas termiņu;
- attiecīgajai kārtai un vietējās attīstības stratēģijas mērķim un attiecīgajai rīcības plānā iekļautajai rīcībai piešķirto atbalsta apmēru, rīcības mērķi un atbilstošo apakšpasākuma darbību;
- projektu vērtēšanas kritērijus un to izvērtēšanai nepieciešamo informāciju, kas jāsniedz projekta iesniegumā sadaļā “Papildus informācija, kas sniedzama saskaņā ar vietējās attīstības stratēģiju”, un minimālo punktu skaitu, kas iegūstams, lai par projektu sniegtu pozitīvu atzinumu,— katrai vietējās attīstības stratēģijas rīcības plānā iekļautajai rīcībai, kuras

- ietvaros notiek projektu iesniegumu pieņemšana;
- vietējās rīcības grupas nosaukumu un adresi, kur var iepazīties ar vietējās attīstības stratēģiju un iesniegt projektu iesniegumus papīra dokumenta formā, kā arī kontaktinformāciju (kontaktpersonas vārdu un uzvārdu, tālruna numuru, elektroniskā pasta adresi).

VRG informāciju par projektu konkursu ievieto arī savā mājas lapā www.zgauja.lv, darbības teritorijā esošo pašvaldību mājas lapās un reģionālajos laikrakstos „Ziemeļlatvija”, „Malienu Ziņas”, „Alūksnes Ziņas” un „Liesma”. Šeit tiek ievietota arī atsauce uz Lauku atbalsta dienesta tīmekļa vietni un norāde par Lauku atbalsta dienesta Elektroniskās pieteikšanās sistēmu un Lauku atbalsta dienesta elektroniskā pasta adresi, kur projekta iesniegumu var iesniegt elektroniska dokumenta veidā saskaņā ar Elektronisko dokumentu likumu.

Lai atbalstītu potenciālos projektu īstenotājus ar nepieciešamo informāciju, VRG rīko informatīvos seminārus katrā pagastā, kā arī informē par laiku un veidu, kur ir pieejamas klātienē konsultācijas projektu iesniegumu sagatavošanā.

Lai nodrošinātu projektu atbilstības vietējās attīstības stratēģijai objektīvu izvērtējumu, VRG ir izveidojusi projektu vērtēšanas komisiju, kura darbojas atbilstoši biedrības padomē apstiprinātajam nolikumam. *Projektu vērtēšanas komisijas nolikumu skatīt 4.pielikumā.*

Trīs nedēļu laikā pēc projektu iesniegumu iesniegšanas termiņa beigām projektu vērtēšanas komisija izvērtē projektu atbilstību vietējai attīstības stratēģijai un iesniedz argumentētu vērtējumu VRG padomei. *Projektu vērtēšanas veidlapas skatīt 4.pielikumā.*

Nedēļas laikā VRG padome pieņem lēmumu par projektu atbilstību vietējās attīstības stratēģijai balsojot un lēmumu pieņemšanas laikā nodrošinot vismaz 50% balsu privātpersonām (vietējiem sociālajiem un ekonomiskajiem partneriem). Sēdes protokolā tiek norādītas personas, kas piedalījās lēmumu pieņemšanā un balsoja. Lēmumus var pieņemt arī rakstiskas procedūras veidā atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai.

VRG izvērtēs projektu konkursam iesniegto projektu atbilstību stratēģijai pēc kritērijiem, kas noteikti katrai rīcībai un ļaus prioritizēt jeb sarindot projektus pēc to ieguldījuma stratēģijas mērķu sasniegšanā. VRG ir izstrādājusi kritērijus projektu vērtēšanai četros posmos.

Pirmais vērtēšanas posms - Atbilstības kritēriji, pēc kuriem tiek vērtēta **projekta atbilstība VRG attīstības stratēģijai**. Kritēriji tiek vērtēti ar „Jā” vai „Nē”. Atbilstības kritēriji ir vienādi visām rīcībām.

Nr.	Atbilstības kritērijs	Sadaļa projekta iesniegumā
1.	Vai atbalsta pretendents ir atbilstošs attiecīgajā aktivitātē paredzētajam atbalsta saņēmēju lokam?	A.1, A.2 (aktivitātei 19.2.1) A.1 (aktivitātei 19.2.2)
2.	Vai projekts ir izstrādāts, pamatojoties uz VRG attīstības stratēģiju, un tas atbilst šīs rīcības:	
2.1.	aprakstam	B.6.1
2.2.	īstenošanas laikam	B.6.2
2.3.	īstenošanas vietai	B.7
2.4.	sasniedzamajiem rādītājiem	B.4
3.	Vai paredzētais finansējuma apjoms ir atbilstošs VRG stratēģijā noteiktajam?	B.6.3, B.9 (aktivitātei 19.2.1) B.6.3, B.8 (aktivitātei 19.2.2)

Ja kāds no šiem kritērijiem ir novērtēts ar „Nē”, projekts tiek atzīts par stratēģijai neatbilstošu, tas saņem negatīvu atzinumu un tālāk netiek vērtēts.

Otrais vērtēšanas posms – Kvalitatīvie kritēriji, pēc kuriem tiek vērtēta **projekta nozīmība vietējās teritorijas attīstības kontekstā**. Kritēriji tiek vērtēti no nulles līdz trīs punktu sistēmā, saskaņā ar pievienotajiem kritēriju skaidrojumiem. Kvalitatīvie kritēriji ir vienādi visām rīcībām.

Nr.	Kvalitatīvais kritērijs un vērtējuma skaidrojums	Vērtējums (punkti)	Sadaļa projekta iesniegumā
1.	Cik lielā mērā projekta iesniegumā ir pamatota plānotā darbība?		B.6.1
	Ir dots detalizēts apraksts un situācijas analīze, kas paskaidro plānoto darbību un nepieciešamību veikt pārmaiņas	3	
	Plānotā darbība ir pamatota	2	
	Plānotās darbības apraksts ir nepilnīgs, nepārliciecināms	1	
	Plānotā darbība nav pamatota	0	
2.	Kāda ir projektā plānoto aktivitāšu apraksta kvalitāte?		B.6.1
	Aktivitātes ir skaidri definētas un atspoguļo, kā tiks nodrošināta plānoto rezultātu sasniegšana; ir dots risku un to novēršanas iespēju apraksts	3	
	Aktivitātes ir nosauktas, un tās atspoguļo, kā tiks sasniegti plānotie rezultāti	2	
	Aktivitāšu apraksts nerada pārlicību, ka pilnībā tiks sasniegti plānotie rezultāti	1	
	Aktivitāšu apraksts neapliecina, ka tiks sasniegti plānotie rezultāti	0	
3.	Vai projekts ir nozīmīgs vietējās teritorijas iedzīvotāju vajadzību risināšanai?		B.6.1
	Projekts ir nozīmīgs vietējās teritorijas iedzīvotājiem, ko apliecina projekta izstrādes laikā notikušās konsultācijas ar iedzīvotājiem	3	
	Projekts ir nozīmīgs vietējās teritorijas iedzīvotājiem, ko apliecina projekta iesniedzēja skaidrojums	2	
	Projekts ir nozīmīgs tikai šauram interesentu lokam/nelielai grupai vietējās teritorijas iedzīvotāju	1	
	Projekta iesniegums neapliecina projekta nozīmību vietējās teritorijas iedzīvotājiem	0	
4.	Vai projektam tiek nodrošināta ilgtspēja?		B.6.1
	Ir paskaidrota projekta rezultātu uzturēšana ilgtermiņā pēc projekta ieviešanas. Ir saprotami uzturēšanas izmaksu avoti. Ja ir iesaistīti partneri, ir notikusi vienošanās, ir aprakstīta turpmākā sadarbība. Rezultātu ilgtspēja tiks nodrošināta ilgāk kā divus gadus pēc projekta uzraudzības perioda beigām.	3	
	Projekta rezultātu ilgtspēja tiks nodrošināta vismaz vēl vienu līdz divus gadus pēc projekta uzraudzības perioda beigām.	2	
	Projekta rezultātu ilgtspēja tiks nodrošināta tikai minimāli nepieciešamajā projekta uzraudzības periodā.	1	
	Projekta iesniegums neapliecina, ka projekta rezultātiem tiks nodrošināta ilgtspēja.	0	
5.	Cik lielā mērā projekts ir inovatīvs?		B.3
	Projekts ieviešis jauninājumus sava pagasta vai visā VRG teritorijā, un tiem ir dots detalizēts apraksts un pamatojums	3	
	Ir norādīts, kādi jauninājumi tiks ieviesti sava pagasta vai visā VRG teritorijā	2	
	Projekta inovācijas nav pietiekami atspoguļotas.	1	

	Projekta iesniegums neapliecina, ka projekts ir inovatīvs	0	
6.	Vai projekta iesniedzējam ir pietiekami resursi projekta īstenošanai?	B.6.3	
	Projekta iesniedzējam ir pietiekama kapacitāte un resursi projekta ieviešanai (personālam atbilstoša izglītība vai darba pieredze, pieredze līdzīgu darbību veikšanā, finanšu resursi); ir aprakstīts, kā kapacitāte tiks veidota, ja nepieciešami papildu resursi.	3	
	Projekta iesniedzējam ir kapacitāte un resursi projekta ieviešanai, kāda resursa trūkums ir nebūtisks	2	
	Projekta iesniedzēja kapacitāte īstenot projektu ir daļēja; nav skaidrs, kā tiks nodrošināti visi nepieciešamie resursi	1	
	Projekta pieteikums neapliecina, ka projekta iesniedzējam ir kapacitāte un resursi projekta īstenošanai	0	
	Maksimālais kopējais punktu skaits par kvalitatīvajiem projektu vērtēšanas kritērijiem	18	

Lai pierādītu projekta nepieciešamību un nozīmību, atbalsta pretendents vēlams papildus iesniegt dokumentus, kas to pierāda, piemēram, iedzīvotāju aptaujas rezultāti, publikācijas presē u.tml.

Lai saņemtu pozitīvu atzinumu, projektam otrajā (kvalitatīvie kritēriji) vērtēšanas posmā ir jāsaņem vismaz **9 punkti** no maksimāli iespējamajiem 18 punktiem.

Trešais vērtēšanas posms – Specifiskie kritēriji, pēc kuriem tiek vērtēta **projekta nozīmība konkrētās rīcības kontekstā**. Kritēriji tiek vērtēti no viens līdz trīs punktu sistēmā, saskaņā ar pievienotajiem kritēriju skaidrojumiem.

Rīcība 1.1. Jaunu produktu radīšana un esošo attīstīšana

Nr.	Specifiskais kritērijs un vērtējuma skaidrojums	Vērtējums (punkti)	Sadaļa projekta iesniegumā
1.	Kāda ir jaunā produkta ražošanas specifika?		B.6.1
	Projekta rezultātā uzņēmumā tiks attīstīts jauns ražošanas virziens vai ieviests jauns produkts. Produktu ir izstrādājis pats ražotājs, tas atšķiras no citiem līdzīgiem produktiem.	3	
	Uzņēmumā tiks uzlabota esošā produkta ražošanas tehnoloģija. Produkts ir cēlies VRG teritorijā, un produkta gatavošanas metode ir tradicionāla.	2	
	Šāda produkta ražošana ir plaši izplatīta, tas ne ar ko neatšķiras.	1	
2.	Kādi produkti un izejvielas tiks izmantoti ražošanā?		B.6.1, B.14
	Ražošanā tiks izmantoti pašaudzēti un citu VRG teritorijas ražotāju audzēti/gatavoti/iegūti produkti un pamatizejvielas; vietējo izejvielu īpatsvaram jābūt vismaz 50% apmērā	3	
	Ražošanā tiks izmantoti tikai pašaudzēti produkti un vietējās pamatizejvielas	2	
	Ražošanā tiks izmantoti tikai tādi produkti un pamatizejvielas, kas audzēti/gatavoti/iegūti ārpus VRG teritorijas	1	
3.	Kā projekts sniegs ieguldījumu nodarbinātības veicināšanā?		B.4
	Tiks radītas vairākas jaunas darbavietas	3	
	Tiks radīta viena jauna darbavieta	2	

	Tiks saglabāta viena vai vairākas darbavietas	1	
4.	Vai ir apzināta jaunā produkta tirgus situācija?		B.6.1
	Ir aprakstīta tirgus situācija, citi ražotāji VRG teritorijā vai, ja tas ir nozīmīgi, tad citur. Ir analizēta citu esošo ražotāju ietekme uz atbalstāmo produktu. Apraksts pamato, ka produktam ir sava vieta tirgū. Ir izstrādāta pārdošanas stratēģija.	3	
	Tirgus situācija ir apzināta, produktam ir sava vieta tirgū.	2	
	Tirgus situācija ir apzināta virspusēji, nav pārliecības, ka produkta realizācija būs ļoti veiksmīga.	1	
5.	Cik lielā mērā ražošana ietekmēs apkārtējo vidi?		B.2, B.12
	Produkts tiks ražots, izmantojot bezatkritumu tehnoloģiju.	3	
	Ražošanas atkritumi ir videi draudzīgi, un ir aprakstīta šo atkritumu apsaimniekošana.	2	
	Ražošanas atkritumi ir videi kaitīgi, bet tie tiks attiecīgi apsaimniekoti.	1	
	Maksimālais kopējais punktu skaits par specifiskajiem projektu vērtēšanas kritērijiem	15	

Lai saņemtu pozitīvu atzinumu, rīcības 1.1. projektam trešajā (specifiskie kritēriji) vērtēšanas posmā ir jāsaņem vismaz **7 punkti** no maksimāli iespējamajiem 15 punktiem.

Rīcība 1.2. Jaunu pakalpojumu radīšana un esošo attīstīšana

Nr.	Specifiskais kritērijs un vērtējuma skaidrojums	Vērtējums (punkti)	Sadaļa projekta iesniegumā
1.	Kāda ir jaunā pakalpojuma specifika?		B.6.1
	Projekts paredz veidot jaunu pakalpojumu, kas līdz tā ieviešanai nav bijis pieejams projekta īstenošanas vietā vietējiem iedzīvotājiem	3	
	Projekts uzlabo jau esoša piedāvājuma kvalitāti	2	
	Projekts piedāvā izveidot piedāvājumu, kāds vietējiem iedzīvotājiem jau ir pieejams	1	
2.	Vai ir apzināta jaunā pakalpojuma tirgus situācija?		B.6.1
	Ir aprakstīta tirgus situācija, citi pakalpojumu sniedzēji VRG teritorijā vai, ja tas ir nozīmīgi, tad citur. Ir analizēta citu esošo pakalpojumu sniedzēju ietekme uz atbalstāmo pakalpojumu. Apraksts pamato, ka pakalpojumam ir sava vieta tirgū.	3	
	Tirgus situācija ir apzināta, pakalpojumam ir sava vieta tirgū.	2	
	Tirgus situācija ir apzināta virspusēji, nav pārliecības, ka pakalpojums būs pieprasīts.	1	
3.	Cik lielā mērā pakalpojums būs pieejams?		B.6.1
	Pakalpojums ir pieejams visiem teritorijas iedzīvotājiem bez ierobežojumiem. Aprakstīta un ticama pakalpojuma pircēju auditorija, tās lielums. Ir izstrādāta pārdošanas stratēģija.	2	
	Pakalpojums ir specifisks, un to pirks neliels pircēju skaits.	1	
4.	Kā projekts sniegs ieguldījumu nodarbinātības veicināšanā?		B.4
	Tiks radītas vairākas jaunas darbavietas	3	
	Tiks radīta viena jauna darbavietā	2	
	Tiks saglabāta viena vai vairākas darbavietas	1	
5.	Cik lielā mērā pakalpojuma sniegšana ietekmēs apkārtējo vidi?		B.2, B.12

	Pakalpojuma sniegšana neietekmēs apkārtējo vidi.	3	
	Pakalpojuma sniegšanas rezultātā radušies atkritumi ir videi draudzīgi, un ir aprakstīta šo atkritumu apsaimniekošana.	2	
	Pakalpojuma sniegšanas rezultātā radušies atkritumi ir videi kaitīgi, bet tie tiks attiecīgi apsaimniekoti.	1	
	Maksimālais kopējais punktu skaits par specifiskajiem projektu vērtēšanas kritērijiem	14	

Lai saņemtu pozitīvu atzinumu, rīcības 1.2. projektam trešajā (specifiskie kritēriji) vērtēšanas posmā ir jāsaņem vismaz **7 punkti** no maksimāli iespējamajiem 14 punktiem.

Rīcība 1.3. Vietējo produktu realizācija tirgū

Nr.	Specifiskais kritērijs un vērtējuma skaidrojums	Vērtējums (punkti)	Sadaļa projekta iesniegumā
1.	Cik lielā mērā ir apzinātas vietējo ražotāju iespējas realizēt savu produkciju?		B.6.1
	Ir detalizēti aprakstīta situācija, kā vietējie ražotāji savas preces un produktus var realizēt VRG teritorijā vai, ja tas ir nozīmīgi, tad arī citur. Ir analizēta citu tirgotāju ietekme. Apraksts pamato jaunās tirdzniecības vietas nozīmību. Ir izstrādāta pārdošanas stratēģija.	3	
	Situācija ir apzināta, jaunās tirdzniecības vietas nepieciešamība ir pamatota.	2	
	Situācija ir apzināta virspusēji, nav pārliecības, ka jaunā tirdzniecības vieta būtiski mainīs situāciju.	1	
2.	Kādi produkti un preces tiks pārdoti jaunajā realizācijas vietā?		B.6.1
	Tiks pārdoti VRG teritorijas ražotāju audzēti/gatavoti produkti un preces	3	
	Tiks pārdoti tikai konkrētā pagasta teritorijas ražotāju audzēti/gatavoti produkti un preces	2	
	Tiks pārdoti pārsvarā ārpus VRG teritorijas ražoti/audzēti/gatavoti produkti un preces	1	
3.	Cik lielā mērā VRG ražotājiem būs pieejama jaunā vietējo produktu realizācijas vieta?		B.6.1
	Jaunā vietējo produktu realizācijas vieta savu preču pārdošanai būs pieejama ikvienam atbilstoša profila VRG ražotājam	3	
	Jaunā vietējo produktu realizācijas vieta savu preču pārdošanai būs pieejama tikai dažiem VRG ražotājiem	2	
	Jaunā vietējo produktu realizācijas vieta savu preču pārdošanai būs pieejama tikai projekta iesniedzējam	1	
4.	Kā projekts sniegs ieguldījumu nodarbinātības veicināšanā?		B.4
	Tiks radītas vairākas jaunas darbavietas	3	
	Tiks radīta viena jauna darbavietas	2	
	Tiks saglabāta viena vai vairākas darbavietas	1	
	Maksimālais kopējais punktu skaits par specifiskajiem projektu vērtēšanas kritērijiem	12	

Lai saņemtu pozitīvu atzinumu, rīcības 1.3. projektam trešajā (specifiskie kritēriji) vērtēšanas posmā ir jāsaņem vismaz **6 punkti** no maksimāli iespējamajiem 12 punktiem.

Rīcība 2.1. Vides sakārtošana

Nr.	Specifiskais kritērijs un vērtējuma skaidrojums	Vērtējums (punkti)	Sadaļa projekta iesniegumā
1.	Cik nozīmīga ir projektā plānotā vietas sakārtošana?		B.6.1, B.7
	Projektā labiekārtotajai vietai ir valsts nozīme.	3	
	Projektā labiekārtotajai vietai ir reģionāla nozīme.	2	
	Projektā labiekārtotajai vietai ir vietēja nozīme.	1	
2.	Cik lielā mērā projekta īstenošanā tiks iesaistīti vietējie iedzīvotāji?		B.6.1
	Projekta īstenošanā būs iespējams piedalīties ikvienam vietējam iedzīvotājam	3	
	Projekta īstenošanā iesaistīties neliela vietējo iedzīvotāju grupa	2	
	Projektu īstenošot projekta iesniedzējs bez vietējo iedzīvotāju iesaistīšanas	1	
3.	Kādi būs ieguvumi, sakārtojot projektā plānoto vietu?		B.6.1
	Tiks izveidots jauns vides objekts	3	
	Tiks sakārtots un labiekārtots esošais vides objekts	2	
	Tiks labiekārtota teritorija bez pamatlīdzekļu iegādes	1	
4.	Kāda būs projekta sagaidāmā ietekme uz apkārtējo vidi?		B.2, B.11
	Projekta iesniegumā detalizēti raksturota pozitīvā ietekme uz apkārtējo vidi. Projektā paredzēta arī sagaidāmā ietekme uz iedzīvotāju saudzīgas attieksmes pret vidi veidošanu.	3	
	Projekta iesniegumā īsi raksturota pozitīvā ietekme uz apkārtējo vidi	2	
	Projekta iesniegumā tikai minēts, ka tam būs pozitīva ietekme uz apkārtējo vidi	1	
	Maksimālais kopējais punktu skaits par specifiskajiem projektu vērtēšanas kritērijiem	12	

Lai saņemtu pozitīvu atzinumu, rīcības 2.1. projektam trešajā (specifiskie kritēriji) vērtēšanas posmā ir jāsaņem vismaz **6 punkti** no maksimāli iespējamajiem 12 punktiem.

Rīcība 2.2. Saturīga brīvā laika pavadīšana

Nr.	Specifiskais kritērijs un vērtējuma skaidrojums	Vērtējums (punkti)	Sadaļa projekta iesniegumā
1.	Cik nozīmīga ir iekārtojamā sabiedrisko aktivitāšu vieta?		B.6.1, B.7
	Projektā tiek veidota jauna sabiedrisko aktivitāšu īstenošanas vieta, kur līdz šim tāda nav bijusi. Projekta rezultātā tiek ieviestas jaunas sabiedriskās aktivitātes.	3	
	Projektā tiek labiekārtota/papildināta jau esoša sabiedrisko aktivitāšu īstenošanas vieta, palielinot tās lietotāju skaitu.	2	
	Projektā tiek labiekārtota/papildināta jau esoša sabiedrisko aktivitāšu īstenošanas vieta, nepalielinot tās lietotāju skaitu	1	
2.	Cik lielā mērā projekta īstenošanā tiks iesaistīti vietējie iedzīvotāji?		B.6.1
	Projekta īstenošanā būs iespējams piedalīties ikvienam vietējam iedzīvotājam	3	
	Projekta īstenošanā iesaistīties neliela vietējo iedzīvotāju grupa	2	

	Projektu īsteno projektā iesniedzējs bez vietējo iedzīvotāju iesaistīšanas	1	
3.	Kā ir pamatota infrastruktūras izveide/aparatūras/inventāra iegāde?		B.6.1
	Projektā plānotā infrastruktūra/aparatūra/inventārs līdz šim nav bijuši pieejami, tie ir būtiski sabiedrisko aktivitāšu īstenošanai	3	
	Projekta iesniedzēja rīcībā ir infrastruktūra/aparatūra/inventārs, bet to komplektācija neļauj īstenot sabiedriskās aktivitātes maksimāli iespējamajā kvalitātē	2	
	Jaunā infrastruktūra/aparatūra/inventārs būtiski neietekmēs sabiedrisko aktivitāšu īstenošanu	1	
4.	Kādas būs iedzīvotāju iespējas izmantot projekta rezultātus?		B.6.1
	Projekta rezultāti būs brīvi pieejami ikvienam interesantam jebkurā laikā; tos vienlaicīgi varēs izmantot liels cilvēku skaits	3	
	Projekta rezultāti būs pieejami tikai noteiktos darba laikos	2	
	Projekta rezultāti būs ir pieejami tikai ierobežotam lietotāju skaitam	1	
	Maksimālais kopējais punktu skaits par specifiskajiem projektu vērtēšanas kritērijiem	12	

Lai saņemtu pozitīvu atzinumu, rīcības 2.2. projektam trešajā (specifiskie kritēriji) vērtēšanas posmā ir jāsaņem vismaz **6 punkti** no maksimāli iespējamajiem 12 punktiem.

Rīcība 2.3. Kultūras un tradīciju kopšana

Nr.	Specifiskais kritērijs un vērtējuma skaidrojums	Vērtējums (punkti)	Sadaļa projekta iesniegumā
1.	Cik nozīmīgs ir projekts kultūrvēstures kontekstā?		B.6.1
	Projekta rezultāti veicinās kultūrvēsturiskā mantojuma/tradīciju saglabāšanu, popularizēšanu, izmantošanu jauna veida sabiedriskām aktivitātēm, interesentu skaita pieaugumu vai jaunu interešu grupu/kolektīvu veidošanos.	3	
	Projekta rezultātā tiks atjaunots kultūrvēsturisks objekts; Projektā tiks iegādāts aprīkojums kultūras pasākumiem.	2	
	Projektā tiks labiekārtota/papildināta jau esoša kultūras infrastruktūra, nepalielinot tās izmantotāju skaitu. Nav plānotas jauna veida aktivitātes.	1	
2.	Cik lielā mērā projekta īstenošanā tiks iesaistīti vietējie iedzīvotāji vai mērķgrupa?		B.6.1
	Projekta īstenošanā būs iespējams piedalīties ikvienam vietējam iedzīvotājam/mērķgrupas pārstāvim.	3	
	Projekta īstenošanā iesaistīties tikai neliela vietējo iedzīvotāju grupa, daži mērķgrupas pārstāvji	2	
	Projektu īsteno projektā iesniedzējs bez vietējo iedzīvotāju/mērķgrupas iesaistīšanas	1	
3.	Kā ir pamatota infrastruktūras izveide/aparatūras/inventāra iegāde?		B.6.1
	Projektā plānotā infrastruktūra/aparatūra/inventārs līdz šim nav bijuši pieejami, tie ir būtiski kultūras aktivitāšu īstenošanai, dos iespēju īstenot jauna veida aktivitātes	3	

	Projekta iesniedzēja rīcībā ir līdzīga veida infrastruktūra/aparatūra/inventārs, bet to komplektācija neļauj īstenot kultūras aktivitātes maksimāli iespējamajā kvalitātē	2	
	Jaunā infrastruktūra/aparatūra/inventārs būtiski neietekmēs kultūras aktivitāšu īstenošanu	1	
4.	Kādas būs iedzīvotāju iespējas izmantot projekta rezultātus?		B.6.1
	Projekta rezultāti būs brīvi pieejami ikvienam interesantam; tos vienlaicīgi varēs izmantot liels cilvēku skaits	3	
	Projekta rezultāti iedzīvotājiem būs pieejami tikai noteiktos darba laikos	2	
	Projekta rezultāti būs pieejami tikai ierobežotam lietotāju skaitam	1	
	Maksimālais kopējais punktu skaits par specifiskajiem projektu vērtēšanas kritērijiem	12	

Lai saņemtu pozitīvu atzinumu, rīcības 2.3. projektam trešajā (specifiskie kritēriji) vērtēšanas posmā ir jāsaņem vismaz **6 punkti** no maksimāli iespējamajiem 12 punktiem.

Ceturtais vērtēšanas posms – Īpašie kritēriji, pēc kuriem savstarpēji tiek vērtēti tikai tie **projekti, kas saņēmuši vienādu punktu skaitu**. Par katru piemēroto kritēriju projektiem papildus tiek piešķirts 0,1 punkts, kas ļauj tos sarindot sarakstā ar pārējiem projektiem saskaņā ar pievienotajiem kritēriju skaidrojumiem. Kritēriji ir doti vērtēšanas secībā. Ja pirmajā kritērijā salīdzināmajiem projektiem rezultāti ir vienādi, tad tiek piemērots otrais kritērijs; ja arī otrā kritērija rezultāti ir vienādi, tad tiek piemērots trešais kritērijs.

Nr.	Īpašais kritērijs	Skaidrojums
1.	legūtais punktu skaits par kvalitatīvajiem projektu vērtēšanas kritērijiem	Priekšroka tiek dota projektam ar lielāku punktu skaitu par kvalitatīvajiem projektu vērtēšanas kritērijiem.
2.	Projekta īstenošanas teritorijas pašvaldības budžeta kapacitātes rādītājs	Priekšroka tiek dota projektam, ko paredzēts īstenot teritorijā ar zemāku pašvaldības budžeta kapacitātes rādītāju. Pašvaldību budžeta kapacitātes rādītāji pieejami VARAM mājas lapā http://www.varam.gov.lv/lat/fondi/kohez/2014_2020/?doc=18633
3.	Projekta īstenošanas vietā piesaistītais ELFLA finansējums	Priekšroka tiek dota projektam, kas tiks ieviests pagasta vai pilsētas teritorijā, kas līdz šim saņēmusi mazāku atbalstu VRG attīstības stratēģijas īstenošanas ietvaros (1.kārtā – salīdzina iepriekšējā plānošanas perioda datus, turpmākajās – jaunā perioda 2014.-2020. datus)

Lai nodrošinātu nediskriminējošu un pārredzamu projektu atlases procedūru un objektīvus kritērijus, kuros VRG izvairās no interešu konflikta, tiek noteikta šāda kārtība:

VRG padomes un projektu vērtēšanas komisijas pārstāvjiem nepieciešams paziņot, kādas organizācijas vai citas intereses viņi pārstāv, kuras varētu ietekmēt viņu objektivitāti lēmumu

pieņemšanā. Lai to izdarītu, VRG izveido interešu reģistru, kas tiek atjaunots pirms katras projektu iesniegumu vērtēšanas sēdes.

VRG padomes vai vērtēšanas komisijas pārstāvim nav atļauts piedalīties projektu vērtēšanā un lēmuma pieņemšanā tajā vietējās attīstības stratēģijas rīcībā un tajā projektu pieņemšanas kārtā, kurā viņš pats vai viņa saistītās personas ir iesniegušas projektu iesniegumu. Par šiem gadījumiem attiecīgi tiek norādīts sēdes protokolā.

Pirms projektu vērtēšanas katrs VRG padomes un vērtēšanas komisijas pārstāvis aizpilda interešu deklarācijas veidlapu attiecībā uz katru konkrētajā kārtā vērtējamo rīcību. *Veidlapas formu skatīt 4.pielikumā.*

Pēc projektu izvērtēšanas par katru projektu tiek sagatavots atzinums iesniegšanai padomē, un to paraksta visi vērtēšanas komisijas locekļi. Katrai vietējās attīstības stratēģijas rīcības plānā iekļautajai attiecīgajai rīcībai atsevišķi tiek izveidots projektu saraksts, sarindojot projektu iesniegumus pēc iegūto punktu skaita, un šo sarakstu paraksta vietējās rīcības grupas paraksttiesīga amatpersona. Par projektiem, kas neiegūst minimālo punktu skaitu vērtēšanas kritērijos, kas nosaka projekta atbilstību vietējās attīstības stratēģijai, VRG sniedz negatīvu atzinumu. Ja VRG sniedz negatīvu atzinumu, tā norāda pamatotu noraidīšanas iemeslu.

Projektu sarakstu un atzinumus VRG iesniedz Lauku atbalsta dienestā. Lauku atbalsta dienests informāciju par VRG vērtēšanas rezultātiem ievieto savā tīmekļa vietnē. VRG informāciju par vērtēšanas rezultātiem publicē savā mājas lapā www.zgauja.lv.

4.4. Stratēģijas īstenošanas uzraudzība un novērtēšana

Informāciju, kas nepieciešama stratēģijas ieviešanas rādītāju uzraudzībai un apkopošanai nodrošina administratīvais vadītājs, izmantojot projektu iesniegumos iekļauto informāciju, kā arī statistiku no publiskajiem reģistriem – Centrālās statistikas pārvaldes, Pilsonības un migrācijas pārvaldes, kā arī Lursoft datu bāzēm un pašvaldībām. Stratēģijas īstenošanas pastāvīgo uzraudzību veic administratīvais vadītājs. Administratīvais vadītājs:

- Sniedz konsultācijas projektu izstrādātājiem projektu izstrādes laikā;
- Veic projektu īstenošanas saturisko uzraudzību;
- Projekta īstenošanas laikā vismaz vienu reizi veic projekta gaitas izvērtēšanu tā realizācijas vietā;
- Regulāri informē sabiedrību un nodrošina stratēģijas ieviešanas publicitāti (publikācijas par iesniegtajiem projektiem un vērtēšanas rezultātiem, veiksmīgākajiem piemēriem);
- Noskaidro iedzīvotāju intereses un viedokli par stratēģijas īstenošanas gaitu;
- Apkopo un uzkrāj informāciju par projektu ieviešanas gaitu, apkopo un analizē rezultātu un novērtējuma rādītājus;
- Izvērtē stratēģijas īstenošanas efektivitāti un, ja nepieciešams, sagatavo priekšlikumus izmaiņām stratēģijā un rīcības plānā;
- Sagatavo ikgadējus uzraudzības ziņojumus par projektu ieviešanas gaitu un rezultātiem, kurus prezentē VRG padomei un publicē biedrības mājas lapā www.zgauja.lv ;
- Ja nepieciešams, iesniedz padomei priekšlikumus lēmumu pieņemšanai par izmaiņām vietējās attīstības stratēģijā atbilstoši izmaiņām VRG teritorijas apstākļos.

Katras projektu konkursa kārtas noslēgumā administratīvais vadītājs sagatavo un iesniedz padomei stratēģijas īstenošanas gaitas novērtējumu, kurā tiek apkopota informācija par noslēgtajā kārtā

iesniegtajiem projektiem, to atbilstību stratēģijai, par realizētajiem projektiem un apgūto finansējumu. Novērtējumā tiek iekļauti arī rezultātu un novērtējuma rādītāji. Rezultātu rādītāji tiek analizēti par tikko pabeigto kārtu, bet novērtējuma rādītāji - par iepriekšējo kārtu, jo katra projekta īstenošanas rezultāti būs redzami tikai pēc zināma laika perioda.

Novērtējot stratēģijas ieviešanas gaitu, tiks pievērsta uzmanība arī vairākiem papildu aspektiem:

- kā VRG stratēģijas īstenošanas rezultāti sniedz ieguldījumu Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai atbalstīto rīcību īstenošanai nacionālajā līmenī (ir saskanīgi mērķu sasniegšanas rādītāji, piemēram – radīto darbavietu skaits), tai skaitā ieguldījumu 6 prioritātes 6B un 6A mērķa virzienos un horizontālajos mērķos – vide un klimats;
- kā stratēģija nodrošina vienādas iespējas, tajā skaitā cilvēkiem ar īpašām vajadzībām un jauniešiem VRG stratēģijas īstenošanā;
- kā VRG stratēģijas īstenošanas rezultāti sniedz ieguldījumu pašvaldību attīstības programmu īstenošanā.

Lai nodrošinātu kontroli par projektu ieviešanas gaitu un kvalitāti, katrs padomes loceklis uzņemsies atbildību un pārraudzību par tiem projektiem, kurus īsteno viņa pārstāvētās pašvaldības iedzīvotāji. Projektu ieviešanas gaitai savas pašvaldības teritorijā sekos arī vietējie koordinatori.

Katra projekta novērtēšana tiks veikta pēc projekta ieviešanas pabeigšanas, aizpildot novērtējuma veidlapu. Veidlapu aizpildīs projekta ieviesējs, to izvērtēs padomes sēdē. *Veidlapas formu skatīt 4.pielikumā.*

Vismaz divas reizes plānošanas periodā – 2018.gada beigās un stratēģijas ieviešanas noslēgumā – tiks veikta paplašināta teritorijas attīstības analīze un izvērtēta stratēģijas īstenošanas ietekme uz teritorijas attīstību. Tiks sagatavoti ziņojumi par stratēģijas ieviešanas rezultātiem un lietderību, kā arī atbilstību sākotnēji plānotajam. Ziņojumus apstiprinās padome, ar tiem tiks iepazīstināta VRG kopsapulce, un tie tiks ievietoti biedrības mājas lapā.

4.5. Stratēģijas īstenošanas organizācija

Biedrības „Lauku partnerība ZIEMEĻGAUJA” vietējās attīstības stratēģijas ieviešanā ir iesaistītas šādas institūcijas un personas:

- Biedru kopsapulce;
- Biedrības padome;
- Projektu vērtēšanas komisija;
- Administratīvais vadītājs un administratīvā vadītāja palīgs.

Kopsapulce ir augstākā biedrības lēmēj institūcija, kas apstiprina biedrības padomi.

Biedrības padome ir pārstāvju lēmēj institūcija. Padomes sastāvs ir aprakstīts šīs stratēģijas 1.2.apakšnodalā. Padome pieņem galīgos lēmumus par stratēģijas apstiprināšanu un grozījumiem, kā arī projektu konkursu izsludināšanu un projektu iesniegumu atbilstību stratēģijai. Biedrības padome apstiprina un atbrīvo no amata administratīvo vadītāju, kā arī izveido projektu vērtēšanas komisiju.

Projektu vērtēšanas komisija nodrošina saņemto projektu iesniegumu vērtēšanu atbilstoši padomes apstiprinātajam projektu vērtēšanas komisijas nolikumam, kā arī vērtēšanas kritēriju piemērošanas metodikai. Projektu vērtēšanas komisija sniedz priekšlikumus biedrības padomei par projektu iesniegumu atbilstību VRG stratēģijai.

Administratīvais vadītājs un administratīvā vadītāja palīgs ir biedrības darbinieki, kas nodrošina projektu konkursu norisi, nepieciešamās apmācību un aktivizēšanas aktivitātes, veic projektu uzraudzību un apkopo projektu rezultātus un stratēģijas rezultātos rādītājus.

Projektu konkursu izsludināšana notiek atbilstoši attiecīgajiem Ministru kabineta noteikumiem un biedrības padomes lēmumiem. Sabiedrības informēšanas un aktivizēšanas pasākumi ir norādīti šīs stratēģijas 4.1.apakšnodaļā.

VRG stratēģijas īstenošanai izmantos finansējumu, kas pieejams Latvijas Lauku attīstības programmas 2014.-2020.gadam apakšpasākumā 19.4 „Vietējās rīcības grupas darbības nodrošināšana, teritorijas aktivizēšana”. Atbalsts no ELFLA apakšpasākuma ietvaros ir plānots 15% apmērā no kopējā vietējās attīstības stratēģijas īstenošanai piešķirtā finansējuma apjoma.

5. Finansējuma sadales plāns un principi

VRG ir noteikusi optimālo finansējuma sadalījumu vietējās attīstības stratēģijas īstenošanai. Atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem finansējums ir sadalīts pa vietējās attīstības stratēģijā noteiktajiem mērķiem.

Stratēģiskie mērķi	Atbalsta apmērs (1.daļa) % pret kopējo atbalstu ELFLA
Mērķis 1 Atbalsta sniegšana vietējās ekonomikas attīstībai	50%
Mērķis 2 Kvalitatīvas dzīves vides veidošana	50%
KOPĀ:	100%
t.sk. uzņēmējdarbības attīstībai	50% no ELFLA

Stratēģiskie mērķi	Atbalsta apmērs (1.daļa) EUR ELFLA
Mērķis 1 Atbalsta sniegšana vietējās ekonomikas attīstībai	526 948,91
Mērķis 2 Kvalitatīvas dzīves vides veidošana	526 948,91
KOPĀ:	1 053 897,82
t.sk. uzņēmējdarbības attīstībai	526 948,91

VRG ir noteikusi finansēšanas laika grafiku. Šim finansēšanas laika grafikam ir informatīvs raksturs, un stratēģijas īstenošanas gaitā tas ar VRG padomes lēmumu var tikt aktualizēts atbilstoši reālajai situācijai.

Stratēģiskie mērķi	Finansējuma 1.daļa EUR			
	ELFA			
	2016	2017	2018	2019
Mērķis 1 Atbalsta sniegšana vietējās ekonomikas attīstībai	350 000,00	176 948,91		
Mērķis 2 Kvalitatīvas dzīves vides veidošana	324 000,00	85 948,91	72 000,00	45 000,00
KOPĀ:	674 000,00	262 897,82	72 000,00	45 000,00
t.sk. u-darbības attīstībai	350 000,00	176 948,91		

VRG ir noteikusi maksimāli pieejamo finansējumu rīcību ietvaros. Šim finansējuma sadales plānam ir informatīvs raksturs, un stratēģijas īstenošanas gaitā tas ar VRG padomes lēmumu var tikt aktualizēts atbilstoši reālajai situācijai.

Stratēģiskie mērķi	Finansējuma 1.daļa EUR				
	2016	2017	2018	2019	KOPĀ
Mērķis 1 (kopā)	350 000,00	176 948,91			526 948,91
Rīcība 1.1.	175 000,00	71 948,91			246 948,91
Rīcība 1.2.	140 000,00	70 000,00			210 000,00
Rīcība 1.3.	35 000,00	35 000,00			70 000,00
Mērķis 2 (kopā)	324 000,00	85 948,91	72 000,00	45 000,00	526 948,91
Rīcība 2.1.	135 000,00	49 948,91			184 948,91
Rīcība 2.2.	135 000,00		72 000,00	27 000,00	234 000,00
Rīcība 2.3.	54 000,00	36 000,00		18 000,00	108 000,00
KOPĀ:	674 000,00	262 897,82	72 000,00	45 000,00	1 053 897,82
t.sk. uzņēmējdarbības attīstībai	350 000,00	176 948,91			526 948,91

Pielikumi

1.pielikums - Stratēģijas sasaiste ar iepriekšējā plānošanas periodā sasniegtajiem rezultātiem

Laikā no 2014.gada septembra līdz 2015.gada aprīlim VRG izvērtēja vietējās attīstības stratēģijas 2009. – 2013.gadam ieviešanas rezultātus, lai noskaidrotu stratēģijas ietekmi uz teritorijas attīstību un vietējo iedzīvotāju dzīves kvalitātes uzlabošanu. Izvērtējuma rezultāti tika apkopoti pētījumā un tika ņemti vērā, plānojot partnerības turpmāko darbību un domājot par nākamā plānošanas perioda projektiem. Pētījuma gaitā tika veikta īstenoto projektu rezultātu un teritoriju plānošanas dokumentu analīze, organizētas diskusijas, veikta iedzīvotāju un projektu īstenotāju aptauja. Atbilstoši pētījuma rezultātiem tika izvērtēta partnerības darba efektivitāte un ietekme uz teritorijas attīstību kopumā, kā arī sagatavoti priekšlikumi nākamā plānošanas perioda vietējās attīstības stratēģijas sagatavošanai. Pētījums pieejams biedrības mājas lapā <http://www.zgauja.lv/petijums-par-strategijas-ieviesanu>.

Vietējās attīstības stratēģijā 2009. – 2013.gadam Partnerība bija noteikusi šādas rīcības:

- 1.rīcība - Brīvā laika pavadīšanai paredzētās infrastruktūras ierīkošana un pilnveidošana vietējiem iedzīvotājiem,
 - 2.rīcība - Vides sakārtošana un dabas resursu ilgtspējīga izmantošana,
 - 3.rīcība - Sociālo pakalpojumu pieejamības un kvalitātes uzlabošana vietējiem iedzīvotājiem,
 - 4.rīcība - Kultūras mantojuma saglabāšana un pilnveidošana,
 - 5.rīcība - Lauku saimniecību modernizācija,
 - 6.rīcība - Lauksaimniecības produktu pievienotās vērtības radīšana.
- Pēdējās divas rīcības tika noteiktas 2011.gadā pēc papildu finansējuma saņemšanas.

Laika periodā no 2009. līdz 2014.gadam tika izsludinātas 6 projektu pieteikumu iesniegšanas kārtas. Pavisam tika iesniegti 111 projekti, ko kuriem VRG pozitīvu atzinumu sniedza par 94 projektiem. Vislielākā interese bija par rīcībām „Brīvā laika pavadīšanai paredzētās infrastruktūras ierīkošana un pilnveidošana vietējiem iedzīvotājiem” un „Kultūras mantojuma saglabāšana un pilnveidošana”. Finansiāls atbalsts tika sniegts 78 projektiem. Stratēģijas ieviešanas laikā projektus īstenoja 27 NVO, 5 pašvaldības un 2 uzņēmēji. Projektiem piešķirtais kopējais sabiedriskais finansējums bija 659 431,86 EUR.

Stratēģijas ieviešanas novērtējuma gaitā tika izdarīti šādi **būtiskākie secinājumi**:

1. Stratēģijas īstenošana kopumā ir veicinājusi vietējo iedzīvotāju sabiedrisko aktivitāti un NVO skaita pieaugumu partnerības teritorijā.
2. Īstenotie projekti ir saskaņoti ar vietēja līmeņa attīstības plānošanas dokumentos paredzētajiem mērķiem, uzdevumiem un pasākumiem.
3. Sasniegto rezultatīvo rādītāju analīze sniedz pozitīvu priekšstatu par īstenoto projektu ietekmi uz esošo situāciju un sagaidāmajām pārmaiņām atsevišķās novada pašvaldību attīstības dokumentos definētās jomās.
4. Var secināt, ka nav liels projektu īpatsvars, kas piedāvātu jaunus, inovatīvus risinājumus biedrības „Lauku partnerība Ziemeļgauja” darbības teritorijā. Lielākoties projekti orientējas uz esošo darbību uzlabošanu, esošo funkciju paplašināšanu.
5. Īstenotie projekti snieguši ieguldījumu gan novadu iedzīvotāju dzīves vides pievilcīguma palielināšanā, gan dzīves līmeņa kvalitātes paaugstināšanā atbilstoši novadu attīstības plānošanas dokumentiem.

6. Dominējoši visos novados īstenotie projekti sniedz ieguldījumu šādu novadu izvirzīto mērķu sasniegšanā - Izglītota un sabiedriski aktīva sabiedrība ar daudzpusīgām personības pilnveides iespējām (īstenojot kultūras vai sporta jomas infrastruktūras izveidošanas vai pilnveidošanas projektus, tautas tērpu un inventāra iegādi kultūras iestādēm), kā arī pilnvērtīgas, ilgtspējīgas dzīves vides nodrošināšanā novadu iedzīvotājiem.
7. Lai gan vietējo pašvaldību plānošanas dokumentos izvirzītajos mērķos, uzdevumos un pasākumos paredzēts atbalsts uzņēmējdarbības attīstībai, tomēr praksē biedrības „Lauku partnerība Ziemeļgauja” darbības teritorijā atbalsts īstenots projektos tikai 2 novados - Beverīnas un Strenču novadā.
8. Lai gan vietējo pašvaldību plānošanas dokumentos izvirzītajos mērķos, uzdevumos un pasākumos paredzēts atbalsts sociālās jomas attīstībai, tomēr praksē šāds atbalsts īstenots tikai vienā - Valkas novadā.
9. Biedrības „Lauku partnerība Ziemeļgauja” atbalsts ir nodrošinājis atbalstu projektu īstenošanai, kas, lai gan ir plānoti vietējo pašvaldību plānošanas dokumentos, tomēr visdrīzāk pašvaldību ierobežoto finanšu resursu dēļ, iespējams, nebūtu īstenoti, vai īstenoti ievērojami mazākā apmērā, vai arī ģeogrāfiski ierobežotās teritorijās.

Pētījumā ir norādīti vairāki **atbalsta virzieni**, ko vajadzētu iekļaut nākamā plānošanas perioda vietējās attīstības stratēģijā:

1. Atbalsts mikro un mazai uzņēmējdarbībai, t.sk. mājražošana un mājamatniecībai,
2. Uzņēmējdarbības uzsākšanas atbalsts,
3. Īsās piegādes ķēdes, sadarbība,
4. Elastīgās darba formas izveidošana,
5. Dažādas apmācības, piem., jaunas tehnoloģijas, mārketinga, praktiskās apmācības, pieredzes apmaiņa saimniecībās,
6. Zemnieku/ražotāju tirdziņi (kopdarbības projekti),
7. Atbalsts zīmolu izveidošanai,
8. Kvalitatīvas dzīves telpas radīšana (brīvais laiks, kultūra, sports),
9. Dabas un kultūras objektu sakārtošana,
10. Sociālās vides uzlabošana,
11. Tradīciju saglabāšana.

Eksperti, kas veica 2009. – 2013.gada plānošanas perioda projektu rezultātu ietekmes uz teritorijas attīstību novērtējumu saistībā ar pašvaldību plānošanas dokumentiem, izvirzīja šādus **priekšlikumus** jaunās stratēģijas izstrādei:

1. Nākamajā plānošanas periodā biedrības attīstības stratēģiju sagatavot sadarbībā ar novadu vadītājiem, deputātiem un speciālistiem saskaņā ar novadu attīstības plānošanas dokumentiem.
2. Ir noteikti vietējo pašvaldību plānošanas dokumentos izvirzītie pašvaldību attīstības mērķi, uzdevumi un pasākumi, kur turpmāk biedrība „Lauku partnerība „Ziemeļgauja” var panākt vēl lielāku stratēģiju ieviešanas efektivitāti.
3. Nākamajā plānošanas periodā biedrības attīstības stratēģijā paredzēt lielāku atbalstu vietējās uzņēmējdarbības stiprināšanas iniciatīvām, lai nodrošinātu uzņēmējdarbības konkurētspējas stiprināšanu un attīstību. Atbalsts nepieciešams gan esošo uzņēmumu atbalstam, gan jaunu uzņēmumu attīstībai ar mērķi radīt jaunas darbavietas. Atbalsts jāvērs uz uzņēmējdarbības jomu dažādošanu, kas vērsta uz jaunu nišu apgūšanu un rada papildu nodarbinātību. Jau stratēģijas izstrādes etapā nepieciešams identificēt uzņēmējdarbības jomas, kas ir īpaši atbalstošas lauku attīstībai. Nepieciešams izvērtēt iespējas attīstīt tādas

mūsdienīgas darba formas kā attālinātais darbs laukos. Nepieciešams būtisks procesu veicināšanas darbs, kas ietver attālinātā darba centru izveidi, vietējo prasmju apzināšanu un to pārdošanu uzņēmumiem un indivīdiem, kas gatavi pirkt attālinātos pakalpojumus. Stratēģijā jāiekļauj atbalsts mūsdienīgu lauku iniciatīvu attīstībai, piemēram, īsās piegādes ķēdes, zīmoli, sociālā uzņēmējdarbība un jāizvērtē to potenciāls.

4. Biedrībai nepieciešams sagatavot un uzturēt datu bāzi par partnerības teritorijā esošiem mājražotājiem, amatniekiem, citiem uzņēmējiem, viņu piedāvājumu, kontaktiem. Datu bāzi izmantot uzaicinot uzņēmējus izmantot biedrības piedāvātās finanšu piesaistes iespējas.
5. Biedrībai nepieciešams sniegt atbalstu mājražotāju un amatnieku savstarpējās koordinācijas veicināšanai – kooperatīvu, sadarbības tīklu, klāsteru izveidei.
6. Nepieciešams izvērtēt biedrības darbības teritorijā esošo resursu ekonomiskās aktivitātes attīstīšanas potenciālu, vērtējot to kopā ar cilvēka iniciatīvas esamību.
7. Nākamajā plānošanas periodā biedrības attīstības stratēģijā paredzēt iespējas savu potenciālu realizēt jauniešiem, ģimenēm ar bērniem, cilvēkiem ar īpašām vajadzībām.
8. Nākamajā plānošanas periodā biedrības attīstības stratēģijā paredzēt atbalstu kultūras pasākumu atbalstam un pašdarbības attīstībai.
9. Nākamajā plānošanas periodā biedrības attīstības stratēģijā paredzēt atbalstu dabas, tradīciju un kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanai, lai stāstītu par nozīmīgiem notikumiem un personībām biedrības darbības teritorijā.
10. Lai nodrošinātu ar LEADER iniciatīvu realizēto projektu pieejamību, nepieciešams nodrošināt sadarbību ar pašvaldību, kura ir atbildīga par kopējās infrastruktūras (komunikācijas, satiksmes infrastruktūra u.tml.) attīstību teritorijā.
11. Ieteicams veikt nepieciešamo pakalpojumu kartēšanu, kas palīdzētu identificēt potenciālos attīstības centrus ārpus novadu un pagastu centriem un to ietekmes areālus.
12. Attīstības iniciatīvas uzņēmējdarbības jomā nākamajā plānošanas periodā daudz efektīvākas un mērķtiecīgākas, ja tās tiks plānotas un īstenotas saskaņā ar novadu pašvaldību attīstības plānošanas dokumentos definētajiem mērķiem, prioritātēm un uzdevumiem. Līdz ar to biedrībai nepieciešams turpmākajā darbībā paredzēt aktivitātes, lai nodrošinātu potenciālos projektu īstenotājus ar informāciju par novadu pašvaldību attīstības plānošanas dokumentu struktūru, galvenajām attīstības prioritātēm un uzdevumiem.

2.pielikums - Stratēģijas izstrādes procesa apraksts

Attīstības stratēģija ir vidēja termiņa plānošanas dokuments laika periodam no 2014. – 2020.gadam. Partnerības vietējās attīstības stratēģijas izstrāde ir pabeigta 2015.gada oktobrī.

Stratēģija izstrādāta, izmantojot visu teritorijas attīstībā ieinteresēto un iesaistīto sektoru līdzdalību. Noslēdzoties iepriekšējam plānošanas periodam, VRG izstrādāja pētījumu „Biedrības „Lauku partnerība ZIEMEĻGAUJA” vietējās attīstības stratēģijas 2009.-2013.gadam ieviešanas izvērtējums”. Pētījuma ietvaros laika posmā no 2014.gada oktobra līdz 2015.gada februārim notika iedzīvotāju, NVO un pašvaldību pārstāvju un projektu īstenotāju aptauja. Aptaujas anketā bija jautājumi gan par 2009.-2013.gada perioda novērtējumu, gan ieteikumiem jaunajam plānošanas periodam. 2014.gada nogalē visos Partnerības novados uz sarunu tika aicināti aktīvākie iedzīvotāji, NVO un pašvaldību pārstāvji:

- 1) Smiltenes novada Grundzālē – 22.08.2014., 30 dalībnieki,
- 2) Burtnieku novada Ēvelē – 30.09.2014., 9 dalībnieki,
- 3) Beverīnas novada Brenguļos – 16.10.2014., 11 dalībnieki,
- 4) Strenču novada Strenčos – 16.10.2014., 19 dalībnieki,
- 5) Apes novada Virešos – 22.10.2014., 19 dalībnieki,
- 6) Valkas novada Kalnainē – 29.10.2014., 11 dalībnieki,
- 7) Valkas novada Lugažos – 29.10.2014., 10 dalībnieki,
- 8) Valkas novada Valkā – 19.11.2014., 13 dalībnieki.

Lai arī šajās sapulcēs dalība nebija augsta, tomēr tika izteikts daudz dažādu vēlmju un projektu ideju priekšlikumu nākamajam periodam.

Vienas pētījuma sadaļas izstrādei - „Projektu rezultātu ietekmes uz teritorijas attīstību novērtējums saistībā ar pašvaldību plānošanas dokumentiem” tika piesaistīti ārējie eksperti. Arī eksperti izteica savus priekšlikumus jaunā plānošanas perioda attīstības stratēģijai (*Priekšlikumus skatīt 1.pielikumā*). Pētījuma izstrādes laikā arī notika sanāksmes, kurās tika diskutēts gan par pētījumu, gan par jaunās stratēģijas izstrādi (19.01.2015. Strenčos, 14 dalībnieki; 21.04.2015. Gaujienā, 17 dalībnieki).

VRG nolēma jauno attīstības stratēģiju izstrādāt saviem spēkiem, nepiesaistot ārējos ekspertus. Lai darbs pie stratēģijas izstrādes būtu mērķtiecīgāks, 2015.gada sākumā ar padomes lēmumu tika izveidota darba grupa 11 cilvēku sastāvā, iesaistot tajā VRG pārvaldes darbiniekus un pārstāvjus no visiem novadiem. Stratēģijas izstrādes laikā darba grupai notika 3 sanāksmes (07.07.2015., 22.07.2015., 05.10.2015.), kā arī tika organizētas sanāksmes, kurās darba grupas locekļi tikās ar novadu uzņēmējiem (06.05.2015. Brenguļos, 12 dalībnieki; 25.05.2015. – Gaujienā, 13 dalībnieki; 26.05.2015. – Strenčos, 15 dalībnieki; 02.06.2015. – Valkā, 9 dalībnieki).

Stratēģijas izstrādes gaita tika apspriesta biedrības kopsapulcēs 11.02.2015. Trikātā (40 dalībnieki) un 16.09.2015. Sedā (35 dalībnieki).

Stratēģijas izstrādāšanā tika izmantotas visu teritorijas pašvaldību attīstības programmas, Vidzemes plānošanas reģiona attīstības programma 2020, kā arī Latvijas Lauku attīstības programma 2014.-2020.gadam. VRG stratēģijā noteiktās rīcības atbilst iepriekš minētajiem plānošanas dokumentiem.

Stratēģijas izstrādes procesā iesaistījās arī VRG padomes locekļi, novadu uzņēmējdarbības speciālisti, kā arī citi aktīvākie novadu pašvaldību un iedzīvotāju pārstāvji. Pamatojoties uz aptaujas rezultātiem, pašvaldību attīstības programmām un teritoriju plānojumiem, tika veikts situācijas novērtējums visā teritorijā kopumā, aktualizēta SVID analīze, formulētas vajadzības un iespējamie risinājumi, izteikti

priekšlikumi atbalstāmām projektu idejām. Veicot Partnerības teritorijas attīstības vajadzību analīzi, tika atlasītas tās jomas, kurās problēmu risinājumiem nav nepieciešami lieli līdzekļi un uzlabojumi būtu nozīmīgi vietējai attīstībai un visai sabiedrībai. Partnerības attīstības stratēģija ir vērsta galvenokārt uz lauku attīstību.

Plašāka sabiedrības iepazīstināšana ar izstrādāto stratēģijas projektu tika izsludināta 2015.gada 20.oktobrī, kad dokuments tika ievietots biedrības mājas lapā www.zgauja.lv. Sabiedriskās apspriešanas laikā notika VRG teritorijā tika rīkotas vairākas informatīvās sanāksmes:

- 1) 02.11.2015. – Beverīnas novada Brenguļu pagastā (5 dalībnieki),
- 2) 03.11.2015. – Strenču novada Strenču pilsētā (12 dalībnieki),
- 3) 04.11.2015. – Valkas novada Valkas pilsētā (13 dalībnieki),
- 4) 05.11.2015. – Apes novada Virešu pagastā (16 dalībnieki).

Apspriešanas gaitā VRG saņēma 5 rakstiskus priekšlikumus stratēģijas satura uzlabošanai. Saņemtie ierosinājumi tika izvērtēti, un tika veikti attiecīgi labojumi. Stratēģijas gala variants tika apstiprināts VRG padomes sēdē 2015.gada 12.novembrī. Pēc LAD ieteikumiem precizēta stratēģija tika apstiprināta VRG padomes sēdē 2015.gada 8.decembrī. Stratēģija tika prezentēta stratēģiju atlases komitejas sēdē 2016.gada 27.janvārī un pēc tam tika precizēta saskaņā ar komitejas ieteikumiem. Stratēģijas precizētais gala variants tika apstiprināts VRG padomes sēdē 2016.gada 2.februārī.

Stratēģijas izstrādē iesaistītās personas un organizācijas

Sarakstā ir iekļautas personas, kas pieņēmušas lēmumus par vietējās attīstības stratēģijas apstiprināšanu, piedalījušās sanāksmēs, diskusijās, sniegušas priekšlikumus, tikušas aptaujātas.

Biedrības „Lauku partnerība ZIEMEĻGAUJA” padome:

Padomes priekšsēdētāja – Linda Krūmiņa, biedrība „Iespēju durvis”, Trikātas pagasts, Beverīnas novads, pārstāv lauku sieviešu intereses

Padomes locekļi:

Alda Zvejniece, Grundzāles pagasta pārvaldes vadītāja, Smiltenes novads

Viesturs Zariņš, Valkas novada domes priekšsēdētāja vietnieks, Valkas novads

Andris Rubins, zemnieku saimniecība „Bebri”, Gaujienas pagasts, Apes novads, pārstāv lauksaimnieku intereses

Jānis Ence, mednieku biedrība „Jērcēni”, Jērcēnu pagasts, Strenču novads

Inese Perova, biedrība „Pāvilēni”, Ēveles pagasts, Burtnieku novads

Lelde Vilka, biedrība „Brenguļu jauniešu dome”, Brenguļu pagasts, Beverīnas novads, pārstāv jauniešu intereses

Stratēģijas izstrādes darba grupa:

Dagnija Ūdre, biedrības „Lauku partnerība ZIEMEĻGAUJA” projektu vadītāja, darba grupas vadītāja

Rūta Zepa, biedrības „Lauku partnerība ZIEMEĻGAUJA” koordinatore

Linda Krūmiņa, biedrības „Lauku partnerība ZIEMEĻGAUJA” padomes priekšsēdētāja

Inese Muceniece, Apes novada Gaujienas pagasta pārstāve

Alda Zvejniece, Smiltenes novada Grundzāles pagasta pārstāve

Iveta Ence, Strenču novada pārstāve

Gunta Smāne, Valkas novada pārstāve

Inese Perova, Burtnieku novada Ēveles pagasta pārstāve

Sandris Brālēns un Cilda Purgale, Beverīnas novada pārstāvji

Ilona Pinzule, Strenču novads (pārstāv jauniešu intereses)

Una Reķe, Apes novads Virešu pagasts (vadīja iepriekšēja perioda stratēģijas izstrādes darba grupu)

Uzņēmējdarbības speciālisti:

Inga Ozoliņa LLKC Valsts Lauku tīkla Sekretariāta lauku attīstības speciāliste, Uzņēmējdarbības konsultante
Valda Empele, LLKC Valkas nodaļas uzņēmējdarbības konsultante
Gunita Kainaize, LLKC Strenču novada lauku attīstības konsultante
Sniedze Ragže, LLKC Valkas novada lauku attīstības konsultante
Inese Gaumane, LLKC Burtnieku novada lauku attīstības konsultante

Uzņēmēji:

Viesu nams „Ausmas”, Valkas novada Ērgemes pagasts
Zemnieku saimniecība „Liepiņas”, Valkas novada Valkas pagasts
Zemnieku saimniecība „Krustceles”, Valkas novada Valkas pagasts
Zemnieku saimniecība „Luternieki”, Valkas novada Valkas pagasts
SIA „VDA un partneri”, Valka
Zemnieku saimniecība „Glāznieki”, Burtnieku novada Ēveles pagasts
Zemnieku saimniecība „Puriņi”, Burtnieku novada Ēveles pagasts
Zemnieku saimniecība „Čivuļi”, Burtnieku novada Ēveles pagasts
Zemnieku saimniecība „Dilles”, Burtnieku novada Ēveles pagasts
Zemnieku saimniecība „Mūrnieki”, Burtnieku novada Ēveles pagasts
Zemnieku saimniecība „Ķeži”, Burtnieku novada Ēveles pagasts
LPKS „Gaujiena”, Apes novads
SIA „Studija ACS”
SIA „Eureka.lv”, Valkas novada Zvārtavas pagasts
Zemnieku saimniecība „Līgotnes”, Grundzāles pagasts, Smiltenes novads
SIA „Koka rokdarbi”, Grundzāles pagasts, Smiltenes novads
IK „TehnoFix”, Grundzāles pagasts, Smiltenes novads
IK „AnneRe”, Virešu pagasts, Apes novads
Zemnieku saimniecība „Vīciepi 1”
Zemnieku saimniecība „Jaunstrūkas”, Strenču novads, Plāņu pagasts
SIA „Irina & Madis”, Strenču novads
SIA „Radošā dizaina darbnīca LIRE”, Strenči
SIA „KIKA-5”
Zemnieku saimniecība „Oši”
Zemnieku saimniecība „Lejas Vēžnieki”, Trikātas pagasts, Beverīnas novads
Zemnieku saimniecība „Skujiņas”, Trikātas pagasts, Beverīnas novads
Zemnieku saimniecība „Kalnleimaņi”, Trikātas pagasts, Beverīnas novads
SIA „RCHOCOLATE”, Trikātas pagasts, Beverīnas novads
SIA „Minty”, Valkas pagasts
IK Ilona Krastiņa, Valka
IK „Āres 99”, Ērgemes pagasts, Valkas novads
Zemnieku saimniecība „Vīnkalni”, Beverīnas novads

Nevalstiskās organizācijas:

Biedrība „Atrodi laiku sev”, Valkas novada Zvārtavas pagasts
Gaujienas Jāzepa Vītola fonds, Apes novada Gaujienas pagasts
Ēveles ev.-lut. draudze
Trikātas ev.-lut. draudze
Strenču ev.-lut. draudze
Biedrība „Cerības pakāpiens”, Strenču novads
Biedrība „Šūpolēs”, Strenču novads
Biedrība „Kāre”, Strenču novads, Plāņu pagasts
Biedrība „Avotkalni”, Beverīnas novada Brenguļu pagasts

Biedrība „Šodien, rīt”, Beverīnas novada Trikātas pagasts
Biedrība „Ravels”, Apes novada Gaujienas pagasts
Biedrība „Iesim kopā”, Gaujiena, Apes novads
STK „Zaļā pēda”, Beverīnas novads
Biedrība „Radošā partnerība”, Beverīnas novads
Biedrība „Latvijas-Igaunijas institūts”, Valka
Biedrība „Mana kabatiņa”, Valka
Biedrība „Iespēju durvis”, Beverīnas novada Trikātas pagasts
Biedrība „Brenģuļu jauniešu dome”, Beverīnas novada Brenģuļu pagasts
Mednieku biedrība „Jērcēni”
Medību klubs „Ezerkalni”, Valkas novads
Biedrība „Pāvilēni”, Burtnieku novada Ēveles pagasts
Radošā grupa „Lugaži”, Valkas pagasts, Valkas novads
Latvijas Sarkanā Krusta Valkas komiteja
Biedrība „Valkas dāmu klubs”, Valka, Valkas novads
Biedrība „Pagasta attīstības grupa „Vireši””, Virešu pagasts, Apes novads

Pašvaldības:

Apes novada pašvaldība
Smiltenes novada pašvaldība
Strenču novada pašvaldība
Beverīnas novada pašvaldība
Valkas novada pašvaldība
Burtnieku novada pašvaldība
Iesaistījās pašvaldību vadītāji, pagastu pārvalžu vadītāji, attīstības nodaļu speciālisti, projektu speciālisti, bibliotekāri, tūrisma speciālisti, pedagogi u.c.

Iedzīvotāju aptaujā, kas tika veikta par 2009. – 2013.gada plānošanas periodā īstenoto projektu novērtējumu, tika saņemtas atbildes no 189 respondentiem (aptauja bija anonīma). Skaitliski visvairāk anketu tika saņemtas no Zvārtavas pagasta (26), Virešu pagasta (24), Grundzāles pagasta (23), Valkas pilsētas (21) un Valkas pagasta (15).

3.pielikums - Stratēģijas apstiprināšanas un grozījumu veikšanas procedūra

Vietējās attīstības stratēģijas apstiprināšanas un grozījumu veikšanas procedūru nosaka atbilstošie plānošanas un normatīvie dokumenti:

Lauku attīstības programma 2014.-2020.gadam;

Ministru kabineta noteikumi "Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju sagatavošanai un īstenošanai".

Saskaņā ar iepriekš minētajiem dokumentiem VRG izstrādātās vietējās attīstības stratēģijas apstiprināšanas process ir šāds:

- Vietējās attīstības stratēģiju apstiprina vietējās rīcības grupas padome;
- Vietējās rīcības grupas lēmums un stratēģija tiek iesniegta Lauku atbalsta dienestam, kas nodrošina Zemkopības ministrijas izveidotās vietējās attīstības stratēģiju atlases komitejas (turpmāk – komiteja) sekretariāta pienākumus;
- Lauku atbalsta dienests pārbauda vietējās attīstības stratēģijas atbilstību Ministru kabineta noteikumos minētajām prasībām, sagatavo novērtējumu un iesniedz komitejai;
- Komiteja izvērtē vietējās attīstības stratēģijas atbilstību Ministru kabineta noteikumos minētajām prasībām;
- VRG klātienē komitejai prezentē iesniegto vietējās attīstības stratēģiju;
- Komiteja pieņem lēmumu par atbalsta piešķiršanu vietējās attīstības stratēģijas īstenošanai četru mēnešu laikā no stratēģijas iesniegšanas brīža Lauku atbalsta dienestā;
- Pēc komitejas lēmuma saņemšanas par atbalsta piešķiršanu vietējās attīstības stratēģijas īstenošanai VRG Lauku atbalsta dienestā iesniedz finansējuma sadales plānu par vietējās attīstības stratēģijas īstenošanai piešķirtā atbalsta apmēra sadalījumu pa vietējās attīstības stratēģijā noteiktiem mērķiem;
- VRG uzsāk vietējās attīstības stratēģijas īstenošanu.

Grozījumi vietējās attīstības stratēģijas rīcības plānā ir veicami atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem "Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģijas sagatavošanai un īstenošanai" un par tiem tiek informēts Lauku atbalsta dienests.

Lai aktualizētu, papildinātu vai veiktu grozījumus vietējās attīstības stratēģijā tiek veikta šāda procedūra:

- Grozījumus, papildinājumus vietējās attīstības stratēģijā apstiprina VRG padome;
- Iesniegums, kurā tiek pamatota grozījumu nepieciešamība, VRG lēmums un aktualizētā vietējās attīstības stratēģija tiek iesniegta Lauku atbalsta dienestam;
- Lauku atbalsta dienests informē komiteju rakstiskās procedūras veidā;
- Komiteja izvērtē vietējās attīstības stratēģijas atbilstību Ministru kabineta noteikumos minētajām prasībām;
- Komiteja pieņem lēmumu par izmaiņu apstiprināšanu vai nepieciešamību precizēt vietējās attīstības stratēģiju 10 darbdienu laikā;
- Lauku atbalsta dienests rakstiski informē VRG par komitejas lēmumu.

4.pielikums - Projektu vērtēšanas, interešu konflikta novēršanas u.c. veidlapas un procedūru apraksti

Apstiprināts
biedrības „Lauku partnerība ZIEMEĻGAUJA”
kopsapulcē Valkā, 2008.gada 7.oktobrī
Protokols Nr.1
Grozīts ar padomes 13.05.2015.sēdes lēmumu
protokols Nr.4
Grozīts ar padomes 12.11.2015. sēdes lēmumu
protokols Nr.8

Biedrības „Lauku partnerība ZIEMEĻGAUJA” vietējās attīstības stratēģijas īstenošanas ELFLA projektu vērtēšanas komisijas NOLIKUMS

I Vispārējie nosacījumi

1. Biedrības „Lauku partnerība ZIEMEĻGAUJA” vietējās attīstības stratēģijas īstenošanas Eiropas lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) projektu vērtēšanas komisija (turpmāk tekstā – Komisija) izveidota saskaņā ar Ministru kabineta 2015.gada 10.marta noteikumu Nr.125 „Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju sagatavošanai un īstenošanai” 5.7.punktu.
2. Komisijas funkcija ir nodrošināt atbilstoši Latvijas Lauku attīstības programmai 2014. – 2020.gadam izstrādātajā biedrības „Lauku partnerība ZIEMEĻGAUJA” vietējās attīstības stratēģijā iekļauto Rīcību projektu vērtēšanu.

II Komisijas izveidošanas nosacījumi

3. Komisiju 5 (piecu) locekļu sastāvā, tajā skaitā Komisijas priekšsēdētāju, apstiprina ar Padomes lēmumu.

III Komisijas pienākumi

4. Komisijas pienākums ir normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā veikt projektu izvērtēšanu atbilstoši vietējās attīstības stratēģijā noteiktajiem atbilstošās rīcības projektu vērtēšanas kritērijiem.
5. Komisija sagatavo atzinumus iesniegšanai Padomē (Pielikums Nr.1).
6. Negatīva atzinuma gadījumā Komisija ziņojumā norāda pamatotu noraidīšanas iemeslu.
7. Atzinumus paraksta Komisijas priekšsēdētājs un tie Komisijas locekļi, kas ir veikuši katra konkrētā projekta vērtēšanu.

IV Komisijas atbildība

8. Komisija savā darbā pie projektu iesniegumu izvērtēšanas ievēro konfidencialitāti.
9. Visi Komisijas locekļi aizpilda interešu konflikta novēršanas deklarāciju (Pielikums Nr.2).

10. Komisijas loceklim nav atļauts piedalīties projektu vērtēšanā un lēmuma pieņemšanā tajā vietējās attīstības stratēģijas rīcībā un tajā projektu pieņemšanas kārtā, kurā viņš pats vai viņa saistītās personas ir iesniegušas projekta iesniegumu.

11. Katrs projekta iesniegums ir jāvērtē vismaz 3 (trijiem) Komisijas locekļiem; šajā skaitā var būt arī Komisijas priekšsēdētājs.

12. Komisijas atzinumiem jābalstās uz katrai rīcībai noteikto kritēriju objektīvu izvērtēšanu un jānodrošina vienlīdzīgas iespējas piedalīties stratēģijas īstenošanā visiem potenciālajiem projektu iesniedzējiem – nevalstiskajām organizācijām (neatkarīgi no to darbības virziena), pašvaldībām, individuāliem iesniedzējiem. Individuālo iesniedzēju projektu iesniegumi jāvērtē neatkarīgi no iesniedzēju dzimuma, vecuma, nodarbošanās, reliģiskās pārliecības, u.tml.

13. Komisijas pieņemtajam lēmumam ir rekomendējošs raksturs.

Pielikums Nr.1

Biedrības „Lauku partnerība ZIEMEĻGAUJA”
vietējās attīstības stratēģijas īstenošanas
ELFLA projektu vērtēšanas komisijas Nolikumam

Strenčos,

20____. gada _____

**Biedrības „Lauku partnerība ZIEMEĻGAUJA”
projektu vērtēšanas komisijas
ATZINUMS iesniegšanai biedrības Padomē**

Par projekta atbilstību VRG „Lauku partnerība ZIEMEĻGAUJA” attīstības stratēģijai

Projektu konkurss
(konkursa nosaukums)

Projekts.....
(projekta nosaukums, reģistra Nr.)

.....
(projekta iesniedzējs)

Izvērtējot projekta atbilstību vietējās attīstības stratēģijas Rīcībai

.....
(rīcības nosaukums)

noteiktajiem projektu vērtēšanas kritērijiem, projektu vērtēšanas komisijas sniedz

.....atzinumu.
(pozitīvu, negatīvu)

Saņemtais punktu skaits

Komisijas priekšsēdētājs: /paraksts/

Komisijas loceklis: /paraksts/

/paraksts/

/paraksts/

Pielikums Nr.2

Biedrības „Lauku partnerība ZIEMEĻGAUJA”
vietējās attīstības stratēģijas īstenošanas
ELFLA projektu vērtēšanas komisijas Nolikumam

Biedrības „Lauku partnerība ZIEMEĻGAUJA”

Projektu vērtēšanas komisijas locekļa

Deklarācija interešu konflikta novēršanai

Vārds, uzvārds:	
Organizācija, amats:	
Projektu konkurss, uz kuru attiecas finansējuma piešķiršana:	

A Apliecinu, ka man nav tādu apstākļu, kuru dēļ es, personīgu motīvu vadīts(-a), varētu būt ieinteresēts(-a) konkursa rezultātos par labu kādam pretendentam un kuri varētu ietekmēt manu objektivitāti lēmumu pieņemšanā.
Datums:
Paraksts:

B Informēju, ka man ir apstākļi, kuru dēļ es varētu nonākt interešu konfliktā un kuri varētu ietekmēt manu objektivitāti lēmumu pieņemšanā:
<p style="text-align: center;"><i>(papildu informācija par apstākļiem, kas veido interešu konfliktu)</i></p>
Datums:
Paraksts:

Biedrība "Lauku partnerība ZIEMEĻGAUJA"

Projekta novērtējuma veidlapa

Projekta nosaukums:

Projekta ieviesējs:

Stratēģiskais mērķis:

Rīcība:

Projekta īstenošanas noslēguma datums:

Kādā mērā sasniegti projektā izvirzītie mērķi un uzdevumi	<i>Izvirzītie</i>	<i>Sasniegtie</i>
Atšķirību iemesli (ja tādas ir)		
Kā tiks nodrošināta projekta ilgtspēja		
Sasniegtie rezultātu rādītāji		
Paredzami novērtējuma rādītāji		
Projekta ieguldījums ELFLA atbalstīto rīcību īstenošanā		
Projekta ieguldījums vienlīdzīgu iespēju nodrošināšanā		
Projekta ieguldījums pašvaldības attīstības programmas īstenošanā		
Galvenās problēmas projekta ieviešanā		
Secinājumi turpmākai darbībai		
Projekta turpinājuma idejas		
Ieteikumi VRG		

Datums:

Paraksts: